FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 520· CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

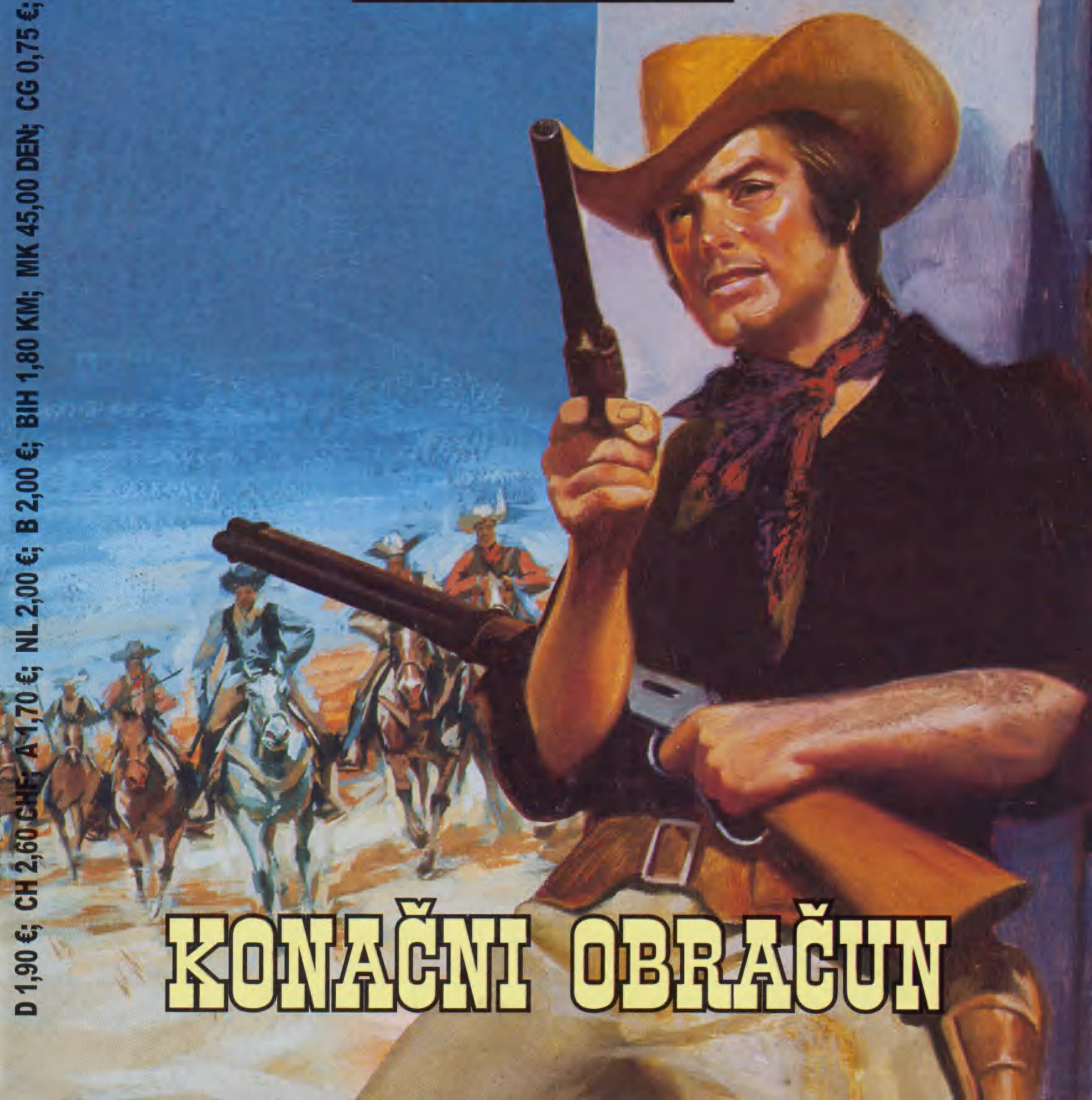

KONAČNI OBRAČUN

D 1,90 €; CH 2,60 CHF; A 1,70 €; NL 2,00 €; B 2,00 €; BIH 1,80 KM; MK 45,00 DEN; CG 0,75 €; HR 10 KN; SLO 1,80 €

★DOK HOLIDEJ★

520

Frenk Larami

KONAČNI OBRAČUN

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
Dok Holidej
Broj 520

Direktor
Vladimir Novaković

Odgovorni urednik
Svetlana Šimunović

Naslov originala
Frank Laramy
FINAL FIGHT

Recenzija i adaptacija
MAP

Štampa: 27. IX 2017.
Tržište: 06. X 2017.

CIP–Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)
Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd
Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Svetlana Šimunović
Naslov originala: Frank Laramy – FINAL FIGHT
Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: MAP
Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Sunce je zalazilo nad Silver Springsom. U udaljenom senovitom uglu groblja dizao se jedan nov nadgobni spomenik. Pored sveže humke jasno su se ocrtavale dve siluete, mirno stojeći dok ih je polako obavijao sumrak.

Visoka prilika bio je snažan visok muškarac u crnom odelu i sa „kalifornija" šeširom u ruci. Pored njega je stajala vitka žena u crnom, kojoj je povetarac mrsio dugu smeđu kosu.

– Žao mi je što nisam ranije došao, ali jednostavno nisam znao šta se dogodilo, misis Brajs – kazao je Dok Holidej. – Džon mi je bio prijatelj – dodao je tihim glasom posmatrajući kratak, emocijama protkan natpis na nadgrobnom spomeniku Džona Hejlena.

– Sećam se da vas je Džon pominjao, mister Holideje – kazala je tiho Mili Brajs. – Jednom mi je čak rekao da nikada nije imao tako... izuzetnog čoveka za prijatelja. Zaista mi je žao što sam vas upoznala u ovakvoj prilici.

Mili Brajs je bila žena krhke građe, nežnog lica i krupnih plavih očiju. Istina da je bila lepuškasta, ali ni u kom slučaju nije ličila na ženu zbog koje bi se muškarci potukli ili čak poubijali. Pa ipak, Džon ju je voleo. Ispričala je Doku svoju priču o događaju koji se odigrao mesec dana ranije.

* * *

Usamljeni konjanik je jahao starim indijanskim putem koji se sa planinskih padina spuštao u travom obraslu dolinu u kojoj se nalazio Silver Springs. Kod jedne stene na ulazu u dolinu put se račvao. Konjanik je tu samo na kratko zastao, a onda pošao zapadnim krakom. Bio je to put koji je vodio pravo u glavnu ulicu ovog malenog stočarskog grada.

Uprkos tome što je u dolini vladala strašna zapara, Polard je bez zadržavanja nastavio da jaše ka gradu. Goveda na pašnjacima uglavnom su se sklonila u šarenu hladovinu retkog drveća. Jedan mršavi kauboj je zainteresovano posmatrao jahača u tamnom koji je mirno jahao prema gradu.

Kada je Polard konačno stigao do grada, poterao je svog oznojenog mrkova pored stare trgovačke stanice izgrađene od balvana i nove zidane zgrade banke i ušao u kratku, ali široku ulicu koja je delila Silver Springs na dva dela.

U hladovini stare nastrešnice sedelo je samo nekoliko naizgled nezainteresovanih ljudi koji su mirno dremali. Ali, pojava stranca potpuno ih je ra-

sanila, te su ga sada posmatrali ispod poluspuštenih kapaka.

Polard je bio svestan toga, ali mu nije bilo važno, jer je navikao na takvo ponašanje. Tako su ga dočekivali svuda gde god bi se pojavio, posmatrali ispod oka i tiho komentarisali njegov izgled. Nije sumnjao da svi odmah primećuju njegovu ružnu brazgotinu koja se pružala duž celog desnog obraza. Taj ožiljak ga je identifikovao isto kao i usko crno odelo koje je nosio, kao i nisko pripasan „kolt" na desnom bedru.

Svi su, verovatno, znali ko je on i zašto je stigao u grad. To je bilo tako očigledno. Zbog čega bi čuveni revolveraš došao nego da nekoga ubije?

Polard se ledeno nasmeši i stiskom kolena potera konja niz ulicu. Činilo se kao da je ujahao u avetinjski grad sa čijih trotoara ga posmatraju prazne oči mrtvaca.

Prošao je pored nekoliko važnijih zgrada, a onda i ispred šerifske kancelarije, ali ništa se nije desilo. Iako je znao sigurno znao ko je pridošlica, šerif Gart Kroli ostao iza zatvorenih vrata.

Polard uzdahnu i zaustavi se tačno pred salunom na čijem tremu se sedela trojica dokoličara oprezno ga odmeravajući.

On pritegnu uzde.

– Tražim čoveka koji se zove Hejlen – kazao je ledenim glasom.

Niko nije odgovorio. Samo je debeljko kratke brade lenjo zevnuo i mašio se duvankese. Pored njega je, sa jedne strane, sedeo melez zlih, prodornih očiju, a sa druge mršavi starčić koji je u rukama nervozno stezao praznu bocu od viskija.

Na licima im se videlo da su znali gde je Hejlen, ali niko nije želeo da ga izda ovom čoveku koji je sa sobom donosio zadah smrti.

– Nešto sam vas pitao! – ponovio je Polard ljutito, a zatim krenuo rukom ka bedru vrhom prstiju dotičući dršku revolvera. Bio je to nameran pokret sračunat da u određenom smislu ostavi utisak na prisutne i da ih zaplaši. Naravno, kod najslabijeg i najosetljivijeg taj cilj je postignut. Starac je uplašeno ispustio flašu i još više se pribio uz zid saluna.

– Pa... – promucao je – opšte poznato je gde Džon Hejlen obično boravi. To... to svi znaju... – dodao je kolebajući i neprestano gledajući u vrh čizama. – Naći ćete ga u njegovoj poslovnici, odmah preko puta crkve.

Polard je okrenuo konja i uputio se ka crkvi koja se nalazila nešto dalje i svojim belo okrečenim zvonikom dominirala gradom. Jahao je lagano razmišljajući o sto dolara koji su mu bili u džepu i još nekoliko stotina koje će naplatiti kada Džon Hejlen bude mrtav. Bio je grub i ogrezao u zločin i smrt nekog čoveka posmatrao je kao sasvim običnu stvar. Kada ustreli ovog prokletog Hejlena, jednostavno će odjahati iz grada, uzeti ostatak novca i čekati sledeći posao.

Pošto je dojahao do crkve, pažljivo se okrenuo i osmotrio dugačku zgradu od brvana tačno preko puta. Iznad

masivnih širokih vrata dobro se video sledeći natpis.

„Transportna kompanija Hejlen – prevoz putnika i robe"

Za trenutak mu se na licu pojavilo nešto kao osmeh, ali to je trajalo vrlo kratko. Zatim je lagano sjahao i u dva tri koraka se našao pred vratima. Dugački koščati revolveraševi prsti čvrsto su obuhvatili mesinganu kvaku i on je ušao unutra.

Za pisaćim stolom iza dugačke tezge, nagnut nad gomilom papira sedeo je sredovečan čovek sa prosedim zaliscima i nešto pisao. Drugi, dosta stariji od prvog, pogledao je ispod naočara neočekivanog došljaka i pošao mu u susret.

– Hejlen? – zapita Polard kratko.

– Ja sam Hejlen – dobacio je čovek koji je sedeo za pisaćim stolom i podigao glavu. Polard odmeri svoju buduću žrtvu. Znao je da je Hejlen invalid, odnosno da ima drvenu nogu, ali mu je to bilo apsolutno nevažno. Njega je jedino interesovalo da uspešno obavi posao i što pre ode da uzme ostatak novca.

– Ja sam Polard – predstavio se kratko.

– Polard? – ponovio je Hejlen i nabrao obrve trudeći se da se priseti imena.

– Gospode Bože! – prošaputao je drugi i pogled mu se zadrža na posetiočevom ružnom ožiljku. – Džone, to je... On je Rod Polard, najamnik i revolveraš!

Hejlenova drvena noga je muklo trupnula o pod i on je zastao na pola puta između pisaćeg stola i tezge. Moglo se videti da je vidno prebledeo.

– Šalje vas Brajs... – izustio je jedva čujno.

– Da, šalje me Mark Brajs, Hejlene – odvratio je revolveraš paleći cigaretu.

– Računao sam da će tako biti. Taj grozni čovek nije imao hrabrosti da lično dođe.

– Odmah ću preći na stvar – hladno je nastavio Polard. – Kako mi se čini, vi ste od njega nešto ukrali.

– Šta? Kako to mislite? – upita Hejlen muklo, osećajući kako mu na čelu izbijaju krupne graške znoja. Posmatrao je bezizražajno lice pred sobom znajući da je suočen sa smrću.

– Znate vi dobro šta mislim, Hejlene – odbrusio je revolveraš. – Mister Brajsu je ukradena žena, a to je daleko ozbiljnija stvar od obične krađe.

– Mili je došla k meni svojom slobodnom voljom... – promucao je Hejlen.

– Nije u tome stvar – rekao je Polard. – Ona pripada drugom čoveku i još uvek je gospođa Brajs, zar ne? Pošto je sada kod vas, to nikako ne može biti dobro... Po svemu možemo zaključiti da ste je ukrali.

– To je podla laž!

– Vi to mene nazivate lažovom, Hejlene? – procedio je Polard preteći.

– Naravno da ne – promucao je čovek i pogledao u svog starijeg ortaka Henrija Blekvela koji je nepomično stajao potpuno sleđen od straha. – Ja sam rekao da Brajs laže – dodao je. – Dozvolite da vam objasnim kako se sve desilo i...

– Ne interesuje me vaše objašnjenje! – prekinuo ga je Polard grubo. – Daleko više me pogađa činjenica da me nazivate lažovom! Siguran sam da vam je jasno da je to teška uvreda.

Džon Hejlen proguta knedlu osetivši kako mu se neka nevidljiva hladna ruka steže oko srca. Shvatio je šta revolveraš smera, slutio je nastavak bez daljih reči. Taj čovek ledenog osmeha nameravao je da ga uvuče u obračun.

– Ali, stanite, za ime boga i saslušajte me! – pokušao je Hejlen još jednom. – Mili je došla kod mene zato što je sama tako htela! Sama je kazala da je njen muž obična pijandura i ništarija! Tukao ju je, a jednom je čak pokušao i da je ubije. Ja sam joj pružio pristojan dom i...

– On te ne sluša, Džone – dobacio je Blekvel odmeravajući revolveraševo bezizražajno lice. – Zar ne shvataš da je on plaćen da...da...

– Mora me saslušati – izustio je Hejlen promuklim glasom. – Mister, postoji još jedan razlog zbog kojeg vas je Brajs unajmio, a to nema nikakve veze sa njegovom ženom. On je imao preduzeće za prevoz putnika...

– Brajsovo prevozničko preduzeće – dopunio ga je Blekvel.

– Ja sam ga eliminisao iz posla u potpuno poštenoj konkurenciji – nastavio je Hejlen. – Za tako nešto je sam kriv, jer je bio preskup i jednostavno izgubio mušterije. Sve je bilo fer, a on se zakleo da će mi se osvetiti i...

– Ne dajem ni centa na priče o transportnim preduzećima i svemu ostalom. Znam samo da ste me nazvali lažovom!

– Nisam vas nazvao lažovom – odvratio je Hejlen koji je svakog trenutka bivao sve bleđi. – Uhvatili ste se za tu jednu reč...

– Mister... – zavapio je Blekvel očajnički. – Zar ne vidite da je Džon invalid? Ne možete tek tako...

– Čini mi se da bi za tebe bilo bolje da zavežeš, jer se tebi nisam obratio! – dobaci Polard iznervirano, osmotrivši ga ljutim i pomalo podsmešljivim pogledom. – A ti ne uzmiči, Hejlene. Uvreda se mora oprati! Vidim da imaš revolver i nadam se da znaš da ga koristiš. Bilo bi dobro da je tako. Uostalom, možda ne bi bilo loše da još malo porazgovaramo o tome – promrmljao je, a onda slegnuo ramenima. – U svakom slučaju, proveriću da nas neko možda ne omete u razgovoru – dodao je i, okrenuvši leđa Hejlenu, pogledao kroz otvorena vrata na ulicu. Bio je to jedan od uobičajenih Polardovih trikova rezervisan za ovakve komplikovane i teške situacije. Kao pravi profesionalac, uvek je nastojao da ostane u granicama zakona. Išao je na to da žrtva prva potegne oružje, a on tada munjevito reaguje.

Međutim, Džon Hejlen se kolebao. Zato ga je trebalo navesti da se usudi i okretanje leđa trebalo je da bude onaj jezičak na vagi koji bi ga naterao da se na tako nešto odluči. Zato je revolveraš stajao nepomičan kao kip i tobož zainteresovano posmatrao ulicu znajući da se iza njegovih leđa

odigrava Hejlenova unutrašnja drama. Naravno, tako je i bilo. Siroti Hejlen se borio sam sa sobom, verujući da mu se pružila prilika koja mu se više nikada neće ukazati.

Onda se začuo pljesak šake po koži futrole.

– Ruke uvis, Polarde! – viknuo je Hejlen podižući revolver.

Revolveraš je samo to i čekao. Već narednog trena munjevito se okrenuo i potegao revolver brzinom koja nije mogla da se prati golim okom. Obasjano snopom sunčevih zraka koji su dopirali kroz otvorena vrata, oružje je blesnulo i bljunulo vatru. To se desilo u momentu kada se cev Hejlenovog revolvera podigla, a njegova drhtava ruka je uperila oružje tačno u revolveraševo lice. Ali u istom času zagrmeo je Polardov „kolt" i tren kasnije na Hejlenovom čelu pojavila se crvena mrlja. Već sledećeg trenutka njegovo lice bilo je obliveno krvlju. Podigao je ruke kao da ne shvata šta se događa, a onda se zaljuljao i bez glasa srušio na zemlju.

– Blagi bože... – izustio je Blekvel gubeći dah.

– Računam da si sve video, starče... – dobacio je Polard ravnodušnim, ali pretećim glasom. – Hejlen je potegnuo prvi i to kada sam bio okrenut leđima. Nije li tako?

– On je... samo je hteo da vas natera da... da podignete ruke... – promucao je Blekvel.

– Ne znam šta je hteo, ali je prvi potegao – ponovi revolveraš mnogo oštrije. – To je važno i ti si to video, stari. Savetovao bih ti da tako nešto ne zaboraviš i da kažeš istinu kada te budu pitali.

Polard se okrenuo i bez reči izašao na pustu ulicu. Trotoari su bili prazni, a vrata šerifove kancelarije još uvek zatvorena. On se ironično osmehnu, uzjaha konja i potera ga sredinom ulice. Niko nije otvorio vrata ili prozor da proviri, niko se nije usudio da promoli nos iz kuće.

Tako je ubica mirno odjahao uspevši da naplati svoj krvavi račun.

* * *

Nakon što je čula pucnjavu, nesrećna žena je došla u kancelariju i pre nego što je Blekvel došao k sebi, pozvala šerifa i uzbunila ljude. Kasnije je, jecajući, ispričala da je zbog bolesne ljubomore i želje za osvetom njen muž koga je napustila, unajmio revolveraša da ubije Džona Hejlena. Zadatak je obavljen, ali Brajs nije dugo uživao u svom trijumfu. Nedugo posle Hejlenove smrti i sam je nađen mrtav u svojoj kući, pogođen metkom u glavu. Mili je pretpostavila da je njen muž pokušao da prevari Polarda i izbegne plaćanje drugog dela ugovorene naknade. Naravno, beskrupulozni revolveraš likvidirao ga je bez oklevanja.

– Džon mi je bio pravi prijatelj – ponovi Dok stavljajući šešir na glavu, nakon što je saslušao priču nesrećne žene. – Ne znam da li vam je pričao, ali jednom mi je spasao život.

– Ne, to mi nije pričao – rekla je Mili Brajs.

– To liči na njega. Bio je skroman i nenametljiv i nije primao pohvale čak ni za ono što je itekako zaslužio. Da, Džon je bio previše povučen i dobar čovek.

– U pravu ste, mister Holideje – odvrati Mili sa uzdahom. – Mi smo nameravali da se venčamo ako budem uspela da dobijem razvod. Živela sam sa njim kao njegova žena, iako su nas ljudi zbog toga osuđivali. Nama to nije smetalo, jer smo se voleli.

– Ubeđen sam da je bilo tako.

– Mister Holideje – počela je Mili ozbiljno – Henri kaže da je to u stvari bilo ubistvo. Vi ste znali Džona i jasno vam je da on nije bio revolveraš. Kada mu je Polard okrenuo leđa, Džon je potegao pištolj samo da bi ga naterao da podigne ruke uvis. Ali...

– Ovaj se munjevito okrenuo, potegao revolver i ubio ga – prekinuo je Holidej odlučno. – To je jedan od najstarijih revolveraških trikova, misis Brajs! Naravno, Džon to nije znao.

– Šerif Kroli mi je rekao da Polard nije prekršio zakon – dodala je Mili uzrujano. – Kaže da je sve zbog toga što je Džon prvi potegao revolver.

– Da, da, to je ozakonjeno ubistvo – konstatovao je Dok i pogledao prema planinama na zapadu. – Rekoste da je taj Polard ubio i vašeg muža?

– Tako misle mnogi.

– Gde je nađen leš?

– Ispred njegove kuće na zapadnom putu. To je oko pola milje dalje od raskrsnice kod starog hrasta.

– Dobio je ono što je zaslužio. Nažalost, time Džonov život neće biti vraćen.

– Neće. Ni stotinu takvih kao što je on nisu vredni jednog Džona.

– Da, ali tu se više ništa ne može. Jedino što čovek prvo pomisli je želja da Polard odmah bude kažnjen. Kada to kažem, ne mislim na zakonsku kaznu, jer pred zakonom on i nije ubica.

– Nego? Na kakvu ste kaznu mislili?

– Da što pre naiđe na nekoga bržeg od sebe. A to će mu se desiti ako se susretnemo. Doći će, bez obzira na vreme.

– Hoćete li ga potražiti? – Mili ga je pogledala sa nadom.

Dok se zamislio i opet pogledao prema zapadu.

– Možda. U svakom slučaju, ovaj svet je mali i ljudi se sretnu pre ili posle.

– Kažu da je visok, koščat i...

– Ne trudite se. Ionako ću saznati njegov opis.

Začutali su i pogledali oko sebe. Neko vreme svuda okolo se čulo samo šuškanje suve trave na vetru.

– Hoćete da popijete dobru kafu, mister Holideje? – upita Mili tiho.

– Hvala, ali drugom prilikom, misis Brajs.

Ćutke su koračali do raskrsnice dok ih je lagano obavijao sumrak.

– Mister Holideje – kazala je Mili kada su zastali da se oproste. – Moj život više ništa ne može popraviti, to

vam je jasno. Ali, ako naiđete na Džonovog ubicu... osvetite ga, molim vas! U moje ime, ako može.

U njenom glasu bilo je tuge, ali mnogo više i gorčine. Patnja ove žene bila je tako očita i tako stvarna.

– Naći ću ga – odvratio je Holidej samouvereno. – Ubica će kad – tad platiti za svoj zločin.

– Nadam se da je tako – prošaputala je Mili Brajs posmatrajući kako se Dok udaljava.

Nije znala zašto, ali bila je sasvim sigurna da će Dok ispuniti svoje obećanje.

* * *

To letnje jutro je bilo je tiho i mirno.

Dok Holidej je sedeo na kamenu pored male logorske vatre i pripremao doručak. Rano jutarnje sunce mlako je zračilo sa dalekog horizonta dižući se iznad ispečene ravnice. Niko ne bi poverovao da će za samo nekoliko časova ono žariti svom snagom i pretvoriti pejsaž u užarenu pećnicu. Dokov doručak, komad sušenog mesa i slanine, cvrčao je na primitivno napravljenom drvenom ražnju, dok se lončić sa spremljenom kafom grejao na ivici vatre. Njegov verni Mig čupkao je travu ispod velike krošnje drveta očekujući nastavak putovanja. Posle juče pređenih trideset milja bio je sasvim odmoran i Dok je znao da će ga bez problema preneti do sledeće stanice ispred planinskog lanca udaljenog oko tridesetak milja.

Lagano jedući, Holidej je pogledao na zapad, čak tamo gde su se vrhovi planina izdizali u čisto plavo nebo. Odlučio je da pokuša da stigne do njih pre podnevne žege i nastavi da jaše u senci prema planinskom prolazu.

Mirno je završio doručak i pola časa kasnije nastavio put.

U toku proteklih godinu dana prešao je, lutajući i bez ikakvog cilja, četvrtinu kontinenta. Većinom je išao diližansom, ređe vozom, a ponekad je nedeljama jahao kroz divljinu. Nekoliko puta je nailazio na Polardov trag, ali je revolveraš uvek bio bar nekoliko dana ispred njega. Dok ga nije posebno tražio, ali se diskretno raspitivao. Jednom prilikom je stigao u neki maleni grad u Nevadi samo par sati posle Polardovog odlaska. Put ga je vodio u istom pravcu, ali je ovaj iznenada nestao kao da je u zemlju propao. Kasnije je u Goldfildu čuo da se ubica uputio prema Hendersonu, dve stotine milja daleko na jug. Kada ga je mesec dana kasnije put doveo u Henderson, saznao je da Polard nikada nije kročio u taj grad. Bilo je očigledno da se negde na dugom putu revolveraš predomislio i promenio pravac. Ali, gde, kada i u kom pravcu je otišao, to niko nije znao.

To je bilo pre nekoliko meseci i od tada je Holidej obišao dobar deo Nevade i Arizone stalno se raspitujući za čoveka sa ružnim ožiljkom na licu. Nekoliko puta došao je do podataka za koje se posle ispostavilo da su nepouzdani. Jednom prilikom je, sledeći trag,

došao do meleza sa ožiljkom koji nije imao veze sa Polardom i veoma se razočarao. Pre toga, u jesen prošle godine, dva puta je čuo za Polardovo ime, ali se opet ispostavilo da nije u pitanju čovek koga traži.

Stiskom nogu je poterao Miga i pojačao tempo.

Počeo je još jedan dan jahanja po vrelom suncu.

Ta poslednja godina činila se Holideju najdužom u životu. Možda zato što je zima bila izrazito hladna i vetrovita, a proleće suviše kratko tako da je brzo došlo vrelo leto ispunjeno žegom i prašinom. Tako je prošla cela godina besmisla, potucanja i uzaludnog napora da stigne do nečega čemu nije ni znao pravi smisao. Ceo život mu je izgledao kao fatamorgana, ali je poslednja godina bila najteža. Možda je počeo da stari?

Bez obzira na sve realne činjenice Dok nije hteo, a ni mogao da se odrekne takvog načina života. A šta bi uostalom i radio? Više nije mogao da nastavi karijeru zubnog lekara na Istoku, a draž avanture prosto ga je mamila. Konačno, obećao je Mili Brajs da će je osvetiti i na neki način je morao da održi reč.

Ponekad, dok je jahao zadubljen u misli ili sedeo za kockarskim stolom nekog polupraznog saluna, sećao se kako mu je Hejlen davno spasao život, pitajući se da li zbog toga treba da mu bude zahvalan ili da ga mrzi. Život mu nije bio naročito lep, ali bi još gore bilo da ga je ostavio na podu saluna izbušenog mecima drumskih razbojnika. Bilo ih je petorica i on je dobro znao da bi u najboljem slučaju mogao da izađe na kraj sa trojicom, ali sa petoricom je bio bez ikakvih šansi. Tada se umešao Hejlen i sve se završilo dobro. Posle toga svako je otišao na svoju stranu. Holidej je nastavio da luta, dok se Džon Hejlen skrasio u Silver Springsu gde je osnovao prevozničku kompaniju.

Duboko je uzdahnuo, popeo se uz jedan kameniti usek ostavljajući za sobom more trave. Retka razgranata stabla rasla su tu i tamo pored puta, a crvenkasti tepih žalfije širio se dalje, prema suvom koritu presahlog potoka.

Visoko ispravljen na konju, nije se pomerao u sedlu bez obzira na težak put i uspon. Kada su popodnevne senke počele da se šire, stigao je do planinskog prolaza.

Desetak minuta kasnije stigao je do kraja prolaza i zaustavio se na njegovom prašnjavom rubu. Dole, ispod njega, pružala se duboka dugačka dolina. Odmah ispod prolaza put se spuštao niz travnatu padinu do potoka koji je svetlucajući na suncu vijugao kao zmija, praveći široke meandre. Zatim je presecao pravo, preko pašnjaka bogatih travom prema udaljenom gradu u sredini doline koji se nazirao u drhtavoj izmaglici dnevne žege.

Ostavivši za sobom široko otvoren planinski prolaz, Dok je krenuo retko korišćenim putem do doline, stigao do potoka i pregazio ga bez problema

da bi odmah zatim nastavio prema zapadu, prošavši pored dve farmerske kolibe sa ograđenim dvorištima i lepo uređenim baštama.

Nešto kasnije ugledao je još jednu kolibu, ali kada je prišao bliže video je da je napuštena. Na prozorima su visili ostaci pocepanih zavesa, zidovi su bili nagoreli, povrtnjak preoran, a ograda polomljena.

Nije se zadržavao već je nastavio da jaše. Posle nekih sat vremena put se ponovo odvojio od potoka prolazeći pored niza naseljeničkih imanja od kojih su mnoga bila odavno napuštena.

Dok je jahao ka prevoju jednog obraslog uzvišenja, odjednom je začuo jasan krik iz blizine koji mu se prolomio tačno iznad glave i zvučno odjeknuo u dolini da bi konačno zamro u mirnom prostranstvu. Instinktivno je spustio ruku na dršku revolvera i okrenuo se. Zastao je, okrenuo se i oprezno poterao konja u tom pravcu, kroz gustu travu koja ga je šušteći dodirivala po krajevima uzengija. Stigavši do vrha zastao je u senci jednog ogromnog drveta.

Nedaleko ispod njega nalazila se jedna naseljenička farma. Mala zgrada bila je sagrađena uz strmu padinu i videla se iz daleka, uredno okrečena u belo sa malenim tremom obraslim u zelenilo. Ispred ulaza je stajala uplakana plavokosa devojka i sa mržnjom posmatrala iscerenog bandita koji joj je držao pušku uperenu u grudi. Iako joj je neznanac naredio da miruje, devojka se svaki čas okretala i bacala očajničke poglede prema oblaku prašine nekih dvadesetak metara dalje, gde su se valjajući se po zemlji, na život i smrt rvala dva čoveka.

Jedan je bio sitnije građe, veoma mlad i nežnog lica. Drugi, daleko jači i znatno stariji, stezao ga je rukama za vrat, a zatim ga pogodio kolenom u bradu tako jako da se mladić kao vreća otkotrljao u stranu. Njegov protivnik je važno podigao ruke, bodren glasnim uzvicima dvojice bradatih kompanjona koji su stajali u neposrednoj blizini i posmatrali tuču poput lešinara koji mirno čeka na plen. Jedan od njih držao je u ruci „vinčesterku", a drugi konopac na čijem kraju je bila vezana omča.

Holidej je i dalje ćutke posmatrao.

– Odličan udarac, Garte – dobacio je jedan od bradonja u trenutku kada je njegov prijatelj prišao i kundakom u glavu udario mladića koji je pokušavao da ustane. – Možda je trebalo odmah da ga smirimo i uštedimo sebi svaki trud.

Devojka je opet prodorno vrisnula.

Bradonja koga su nazvali Gart samo odmahnu rukom.

– Možda nisam trebao tako jako da ga tresnem – kazao je. – Hoću da bude pri sebi kada ga budemo vešali i dobro oseti stezanje omče oko vrata. Ako se gad ne povrati iz nesvesti neće ni znati šta mu se dešava. Zar nije tako, Lari? – obratio se čoveku koji je držao konopac u ruci.

– U pravu si. Ispašće da vešamo mrtvog čoveka – promrmljao je, slegnuo

ramenima i pogledao prema velikom orahu iza štale. – Čini mi se da će ovo drvo biti dovoljno dobro.

– Da – složio se Gart osmotrivši onesvešćenog mladića opruženog na zemlji. – Svršimo sa tim vražjim poslom, pa da krenemo dalje.

– Ne! Ubice! Prljavi gadovi! – povikala je devojka očajnički u trenutku kada je bandit dohvatio mladića za nogu i počeo da ga vuče prema drvetu.

Holidej je sedeo u sedlu i sve posmatrao ne dajući glasa od sebe. To što ga se događalo nije ga se ticalo tim pre što su se širom nepreglednih prostranstava Divljeg zapada takve i slične scene ponavljale desetinama, stotinama puta. I sam je na neki način oguglao na prizore nasilja pa čak i vešanja. Konačno, nije znao ni šta se tamo dole tačno događa. Možda je mladić neki lopov i ubica i možda...

Onda je shvatio da ne može da zavarava sebe i da mora da se umeša, jer drugačije nije mogao. Mladom farmeru je pretio linč, a to se nije uklapalo o njegovu predstavu o pravdi i kažnjavanju. Osim toga, sve to se događalo pred očima mlade uplašene žene kojoj su pretili puškom.

Lagano je izvukao revolver iz futrole i poterao konja niz padinu. Bujna trava prigušila je bat kopita tako da je njegov silazak ostao potpuno neprimećen. Uostalom, nasilnici su bili suviše zauzeti svojom žrtvom koju su dovukli u senku velikog oraha.

– Dovedi tvog konja, Lari – rekao je Gart naslanjajući pušku na stablo. – Postavićemo ga u sedlo, namaknućemo mu omču oko vrata i onda ćemo poterati konja.

– Ubice! Prljave ubice! – vrištala je devojka. – On vam ništa nije učinio! Zašto to radite?!

– Pripazi na curu, Greg – dobacio je Lari čoveku sa puškom i cev „vinčesterke" dodirnula je devojčina prsa. – Sa njom bismo mogli kasnije da se zabavimo i to čim joj brat završi na konopcu!

Istoga časa devojka je zgrabila Gregovu pušku i skrenula cev uvis. Puška je opalila, a ona je iskoristila trenutnu banditovu zbunjenost i svom snagom mu zarila koleno u trbuh. Iznenađeno kriknuvši, Greg se presamitio od bola. Za to vreme devojka se istrgla iz njegovog zagrljaja i potrčala prema bratu, ali debeli i snažni Lari se isprečio ispred nje, srušio je i pokušao da je zagrli. Devojka se iz sve snage opirala, ali je bilo jasno da će veoma brzo biti savladana.

– Sada ću ti pokazati, divlja mačko! – povikao je požudno se cereći.

Ostali se nasmejaše, a onda se iza njihovih leđa začu oštar i odlučan glas.

– Skloni se od devojke ili ću te poslati u pakao!

Lari se odmaknu kao da ga je opekla vatra ostavši da čuči u prašini, poput životinje. Sasvim blizu njega stajao je zbunjeni Greg i rukom pritiskao povređeni stomak. On i njegov bradati kompanjon stajali su ispod drveta za vešanje zureći u usamljenog jahača u

tamnom koji je mirno zategao vođice zastavši u podnožju travnate padine.

– Ko... ko ste vi? – promucao je jedan od bandita.

– Nije važno ko sam ja, nego ko ste vi i šta radite ovde – odvrati Dok hladno.

– Šta radimo to je naša stvar i zato bi bilo bolje da se pokupite i odete odavde, mister.

Holidej se nije ni pomerio.

– To neće moći, bar dok ne čujem odgovor na moje pitanje.

Za to vreme Greg je trepćući posmatrao došljaka, pogleda prikovanog na Dokovoj ruci sa oružjem.

– Da li je to niklovani „linkoln", mister? – zapitao je.

– Da.

Greg glasno huknu.

– Znaš li ko je ovaj čovek, Garte? – dobacio je, uklanjajući od tela ruku koju je do tada držao blizu drške revolvera.

– Ne. Baš čekam da mi ti kažeš – ironično je rekao Gart.

– To je Holidej, čuveni Dok Holidej. Jesi li čuo za njega?

– Čuo sam – progunđa Gart napravivši ružnu grimasu. – Da li si siguran?

– Mislim da jesam. Sve se slaže...košulja, kravata, šešir, niklovani „linkolni". Ako nisi znao, on je dosta poznat revolveraš i vrlo je brz.

– Baš me briga što je brz! – odbrusi Gart arogantno. – Meša se u naš posao, a ja to ne podnosim! Zato se gubi odavde, Holideje!

– A ja ne podnosim kada mi neko naređuje šta treba da radim – odvrati Dok hladno, palcem zategavši obarač svog revolvera. – Ni ti ni bilo ko drugi!

– Ne mešaj se u ovo, jer ne znaš šta se dogodilo! – viknu Gart iznervirano. – Ovaj ovde, Morton, presekao je ogradu ranča „Lankaster" sa namerom da krade stoku. Ljudi su ga videli i...

– To je laž!! – kriknula je devojka munjevito se uspravivši. – To je gnusna laž, Garte Bolene, i ti to dobro znaš! Klif se nikada nije ni približio vašoj ogradi, prokletnici! To ste izmislili samo da bi pronašli razlog za obračun!

Odmerila je Garta i bradonju prezrivim pogledom, pa se okrenula prema Holideju.

– Mister, znate li zašto hoće da ubiju mog brata? Smatraju da ću ja, kada Klif bude mrtav, biti prinuđena da napustim farmu kao što su učinili mnogi naseljenici koje su na sličan način naterali da odu. Njihov gazda, vlasnik ranča „Lankaster" želi da za sebe prigrabi svaki komad slobodne zemlje. Pošto mu smetaju manji rančevi, on je na njihove vlasnike poslao svoje plaćenike.

– Hoćeš li otići odavde, Holideje? – zarežao je Gart Bolen nestrpljivo.

– Otići ću kad budem spreman, što sada još nije slučaj.

– Mi treba da završimo ono što smo počeli – dobaci snažni bradonja koji je stajao pored njega.

– Vešanje se odlaže – dobaci Dok ledeno. – Zato uzjašite svoje konje i odlazite odavde.

– Vi niste ovlašćeni da nam naređujete – odvratio je i značajnim pogledom odmerio trojicu kompanjona.

– Trgni se dok još možeš i odlazi – zarežao je Gart i već u sledećem trenutku njegov „kolt" je blesnuo na suncu. Ali, taj pokret nije bio dovoljno brz za Holideja čiji se „linkoln" već oglasio. Njegov metak je bio precizan i pogodio je Garta u rame, slomivši mu pritom ključnu kost. Bandit je bolno kriknuo i ponesen snagom udara, dva puta se zateturao da bi svom težinom tresnuo o stablo oraha. Krv je poprskala ispucalu koru drveta na koje je ostao naslonjen dok je levom rukom pritiskao ranu.

– Da li još neko želi da zaigra ulogu heroja? – zapita Holidej hladno.

Bradonja je nekoliko trenutaka stezao dršku „kolta", a onda je ipak shvatio da ne treba da se izlaže opasnosti.

– Hajdemo odavde – rekao je i okrenuo se prema svojim partnerima.

Svi su ga ćutke poslušali, uključujući tu i Garta Bolena koji se, onako ranjen, teturao iza ostalih. Popeli su se u sedla neprekidno praćeni budnim Holidejevim okom i njegovim uperenim revolverom. Poterali su konje pored onesvešćenog Klifa koji je još uvek ležao na zemlji.

Došavši do Doka, Bolen je malo usporio.

– Daću ti jedan savet, Holideje. Beži što pre odavde! – rekao je drsko. – Beži iz ove doline, jer ako ostaneš, svega mi na svetu, postaraću se da te pošaljem u pakao.

Posle tih reči Bolen je okrenuo konja i odjahao za ostalim ljudima sa ranča „Lankaster". Holidej je sačekao da pređu potok, a zatim odložio revolver u futrolu. Zatim je poterao Miga preko prašnjavog dvorišta, pravo do plavokose devojke koja je klečala pored svoga brata.

– Još uvek je u nesvesti, mister – kazala je spazivši ga kako prilazi.

– Uneću ga u kuću, mis.

Dok je sišao sa konja i odmah uočio veliku modru oteklinu na mladićevom licu. Krv mu je curila iz povređenog nosa, a plava kosa bila je razbarušena i uprljana prašinom.

Holidej ga je ćutke uzeo i poneo prema brvnari. Devojka mu je otvorila vrata, pa je prošao kroz veliku prostoriju koja je služila kao dnevni boravak i ušao u malu spavaću sobu. Tu je spustio mladića na grubo istesan drveni krevet.

– Sa njim će biti sve u redu, mis – kazao je posmatrajući zabrinuto devojčino lice. – Pošto je udarac bio jak, može se desiti da mu celo lice otekne i donekle se deformiše. To će se vremenom povući i sve će se srediti osim nosa. To treba da namesti lekar.

Devojka uzdahnu.

– Onda će mu nos ostati ovakav kakav je – kazala je sa gorčinom u glasu.

– Kako to mislite?

Devojka se namršti.

– Doktor Vudrou neće da leči farmere, mister. Kod komšija nije hteo da dođe čak ni kada se gospođa Bajden porađala. Da joj iskusne farmerske žene nisu pritekle u pomoć, sirota Sara bi umrla na porođaju – kazala je devojka ogorčeno. – Oh, izvinite zbog mog ponašanja, mister Holideje. Nisam vam ni zahvalila za ovo što ste učinili! Nadam se da nećete zameriti, jer cela situacija...

– To nije važno – prekinuo je Dok blago. – Niste mi rekli svoje ime.

– Sindi Morton – predstavila se, pokušavajući da se osmehne.

– Džon Holidej – predstavio se i Dok zvanično.

– Mister Holideje – počela je lepa Sindi nežnim glasom i uperila u Doka pogled svojih plavih očiju. – Ja... zaista ne znam kako da vam se zahvalim što ste spasili život mome bratu. Ako je uopšte moguće zahvaliti za tako nešto.

– Moguće je i to veoma lako – odvratio je Dok sa osmehom pokušavajući da ublaži ozbiljnost devojčinog lica. – Znate, danas sam dosta dugo jahao i dan je bio vreo. Ožedeneo sam i prilično se umorio, pa bi mi dobro došli kafa i čaša hladne vode.

– Naravno! – osmehnula se Sindi. – Spremiću vam i nešto za jelo. To je najmanje što mogu da učinim, mister Holideje. Moj brat i ja nikada nećemo zaboraviti šta ste uradili – dodala je, brižno osmotrila mladića, oslušnula njegovo pravilno disanje i pozvala Holideja da pođe sa njom u dnevnu sobu.

– Samo vi sedite za sto i odmorite se – kazala je i odmah počela da posluje oko šporeta.

– Smem li da pušim? – upitao je Dok.

Ona je samo klimnula glavom i blago se osmehnula. Bila je vitka, zgodna devojka, duge plave kose koja joj je padala do polovine leđa. Njene bujne obline privlačile su poglede svakog muškarca, pa nije ni čudo što su plaćeni revolveraši pokušali da je napadnu. Osim toga, bila je veoma lepa. Imala je bledo lice, pune čulne usne i prekrasne oči boje neba.

– Ostava nije baš prepuna – kazala je kao da se izvinjava – ali pripremiću vam povrće i pečene krompire.

– To će biti sasvim dovoljno, mis Morton – odvratio je Dok paleći cigaru.

– Da li ste samo u prolazu? – dobaci Sindi stavljajući drva u vatru.

– Tako nekako – promrmlja on kratko.

– Zaista? – upita devojka, a u glasu joj se mogao osetiti prizvuk razočarenja. Onda je zaćutala kao da se dvoumi. – Mister Holideje – nastavila je oprezno. – Zašto se ne zadržite u dolini da nam pomognete? U stvari, znam da vas se nije ticalo ono što se dešavalao, a ipak ste nam...

– Ne volim zakon linča niti zlostavljanje slabijih – prekinuo ju je Dok mirno.

Sindi nije odgovorila već se potrudila da što pre skuva kafu i stavi je na sto.

Holidej je uzeo gutljaj i odmah se osetio bolje.

– A koliko dugo živite ovde, mis Morton?

– Malo duže od godinu dana. U stvari, mi smo prvi naseljenici farmeri u okolini. Prešli smo kolima više od hiljadu milja da bismo zauzeli komad slobodne zemlje. Ali nismo dočekani dobrodošlicom, bar kada je u pitanju jedan određeni rančer.

– Do sada još nisam sreo rančera koji je nekog naseljenika dočekao raširenih ruku – prokomentarisao je Dok mirno.

– Ali ovaj o kome govorim dočekao nas je mržnjom i zastrašivanjem – konstatovala je devojka kratko.

– Mislite na vlasnika ranča „Lankaster"?

– Da. Zove se Bob Lankaster – dobacila je spremno.

– A ovo što se danas dogodilo trebalo je da bude primer njegove mržnje i zastrašivanja?

– Najpre nas je samo opomenuo. To jest, Klifu je rekao da treba da se odselimo sa njegovog pašnjaka. Da, da, baš tako je rekao „njegov pašnjak". A istina je da je on slobodnu državnu zemlju koristio za napasanje svoje stoke. Zapravo, ta zemlja je bila slobodna, ali ju je on tretirao kao svoju, što mu je omogućavalo da na njoj napasa veliki broj sopstvenih grla. Onda su počeli da dolaze naseljenici i svako je zauzeo parče slobodne zemlje. Posle opomena sledila su oštrija upozorenja koja su se pretvorila u oružane obračune, paljenje kuća i poneko vešanje. Verovatno ste pri prolazu kroz dolinu videli one napuštene i zapaljene brvnare.

– Da, video sam ih.

– To je slika ovdašnje stvarnosti – kazala je ona zamišljeno. – Mnogi su se već odselili.

– Ali tek pošto su ih posetili ljudi sa „Lankastera"?

– Da, baš tako.

– A šta je sa ostalim rančerima u dolini? Nemoguće da je baš sve Lankasterovo.

– Postoje još samo dva velika ranča. Tom Viler je vlasnik „Divljeg bivola", a braća Gardner imaju „Stado". Ne bih rekla da obožavaju naseljenike, ali niko od njih do sada nije pokušao da nas otera.

Holidej lagano odbi dim.

– A šta na sve kaže predstavnik zakona? Naseljavanje Zapada odobreno je u Kongresu i to je sada zakon, sviđalo se to nekome ili ne...

Ona se prezrivo osmehnula.

– Šerif Gart Dauni? Mister Holideje, nemojte me zasmejavati! Pa taj čovek uopšte ne obavlja svoj posao!

– Lankaster ga je stavio u džep?

– Ne znam da li je baš tako, ali je dovoljno uplašen da je spreman da zažmuri svaki put kada to Lankasteru odgovara.

– To znači da su naseljenici prepušteni sami sebi?

– Baš tako, mister – odvratila je devojka tužno. – Evo, izvolite, poslužite se. Ja idem na trenutak do sobe da pogledam kako je Klif.

– Samo izvolite.

– Još spava – kazala je vrativši se posle nekoliko trenutaka.

Holidej je probao jelo i posle par zalogaja podigao glavu pogledavši u devojku.

– Ovo je izuzetno ukusno, mis Morton. Ja sam prošao kroz dosta gradova širom cele zemlje, ali se ne sećam da sam bilo gde pojeo ovako dobro spremljen obrok.

– Hvala vam – odvratila je, pocrvenevši. Da bi prikrila zbunjenost, okrenula se i sipala sebi kafu. Razmišljala je o trenutku kada je Greg upozorio svoje pajtaše da se radi o „čuvenom Doku Holideju". Videvši kako je sredio Garta Bolena, shvatila je po čemu je njen spasilac tako poznat. Za trenutak je u njenom srcu zatreperila nada, ali se onda odmah ugasila pritisnuta realnošću i logičnim činjenicama. Koliko je mogla da proceni, njen gost je bio putnik namernik, možda lutalica koji se u dolini našao slučajno, na prolazu prema nekom drugom cilju. Bilo je gubljenje vremena uopšte mu nešto i predložiti. Uostalom, Holidej je već dovoljno učinio za nju i njenog brata. Možda je trebalo ostati na tome i ne tražiti nešto nerealno.

Posmatrala ga je ispod oka i odmah mogla da zaključi da joj se dopadala čvrstina njegovih energičnih vilica kao i način na koji je s vremena na vreme gledao preko stola. Njegov pogled je nosio u osnovi nešto hladno i zagonetno, ali je upijajući se u njeno lice primao neki sjaj i toplinu i to joj se dopalo. Mnogo vremena je prošlo otkako ju je neki muškarac tako gledao. Možda čak i previše. Kao žena, bila je strahovito usamljena mada je povremeno viđala druge naseljenike, ali gotovo svi su bili porodični ljudi i odavno oženjeni. Naravno, grubijana kao što su plaćenici sa „Lankastera" bilo je tu i tamo, ali je uvek nekako uspevala da im umakne. I tako, dok je sedela za stolom preko puta Holideja, činilo joj se da takvog muškarca nikada nije srela, čak ni ranije, pre nego što je došla u dolinu.

– Možda biste mogli da mi pomognete, mis Morton – prenuo ju je iz razmišljanja Dokov glas. – Ja sam u prolazu, ali uzgred tražim jednog čoveka. Poslednji put kada sam se raspitivao za njega kazali su mi da se uputio u ovom pravcu. Radi se o revolverašu po imenu Polard koji ima ružan ožiljak na licu.

Devojka odmahnu glavom.

– Žao mi je, ali takvog nisam ni videla niti sam bilo šta čula o njemu.

– U redu, mis – odvrati Dok paleći cigaru. – Jednog dana ću ga verovatno pronaći.

Ona ga pomalo bojažljivo odmeri.

– Zbog čega tražite tog čoveka?

– Imam sa njim jedan neraščišćen račun.

– Nameravate da ga ubijete?

Holidej je neko vreme ćutao.

– Da, mis Morton – odvratio je najzad.

– Onda svakako imate jak razlog za to.

– Ubio mi je prijatelja.

– Shvatam – odvratila je tiho, zapazivši za trenutak blesak gneva u njegovim očima, blesak čiju oštrinu nije ublažilo proteklo vreme.

Tišinu je odjednom poremetio šum koji je ličio na vučenje nekog tereta po drvenom podu. U sledećem trenutku vrata su se otvorila i na njima se pojavio Klif Morton, klateći se u hodu.

Sindi je skočila i pritrčavši mu obgrlila ga rukama oko vrata.

– Klife... hvala bogu – prošaputala je i odmah uplašeno zaćutala, jer se mladić naslonio na nju dok mu je iz nosa tekao tanak mlaz krvi. – Sve će biti u redu – kazala je, dovela ga do stola i pomogla mu da sedne. Potom mu je pažljivo obrisala nos i usta i tek tada shvatila da Klif posmatra čoveka koji je sedeo preko puta. Ljupko se osmehnula i dodala:

– Klife, da te upoznam. Ovo je čovek koji ti je spasao život.

Mladi Morton zbunjeno zatrese glavom.

– Spasao život... – ponovio je zbunjeno posmatrajući gosta.

– Da. Oni zlikovci su hteli da te obese, Klife, ali se mister Holidej umešao i spasao ti život. Došlo je do obračuna, Gart Bolen je prvi potegao, ali mister Holidej mu je dao dobru lekciju.

Mladić je pomalo mutnim pogledom zurio u stranca za stolom. Još uvek mu se ljuljalo pred očima, a glava ga je strahovito bolela.

– Mnogo, mnogo vam hvala.... mister...

– Gospodinovo ime je Holidej – dobacila je Sindi.

Mladić zbunjeno zatrepta.

– Holidej?! – ponovio je kao da ne veruje u ono što je čuo. – Holidej? Da nije možda Dok Holidej?

– Da, taj sam – odvrati Dok kratko.

Sindi je sa čuđenjem gledala u svoga brata koji je zurio u čoveka u tamnom, zaprepašćen i ispunjen nevericom.

– Dok Holidej, čuveni pustolov i revolveraš? – upitao je sa strahopoštovanjem.

– Neki me tako nazivaju, mladiću

Sada je devojka rešila da se umeša.

– U čemu je stvar, Klife? Šta je tu toliko čudno?

– Sindi – poče mladić glasom promuklim od uzbuđenja. – Ti nisi bila na poslednjem sastanku u Stenovoj kući, ali da jesi, bila bi isto tako začuđena neverovatnom igrom slučaja! Tamo je pomenuto mister Holidejevo ime – dodao je i s teškom mukom ustao, prišao Doku i pružio mu ruku. – Hvala što ste mi spasili život, mister Holideje.

Dok klimnu glavom i srdačno se rukova sa mladićem.

– Nema na čemu. Nego, rekoste da je moje ime pomenuto na nekom sastanku? Možete li mi reći šta je u pitanju?

– Bio je to specijalan sastanak naseljenika, mister – odvrati mladić. – Nekolicina nas smo se sastali u pokušaju da stvorimo front protiv nasilnika sa ranča „Lankaster". Dosta smo pričali o mogućnosti da angažujemo nekog revolveraša i Sten Bild je napomenuo kako bismo bili srećni ako uspemo da

nađemo nekoga kao što je Dok Holidej. Pomenuo je da vas je pre šest meseci video na delu u Litl Kriku. Verovatno se sećate tog događaja, mister?

Holidej je uzdahnuo. Opet ga je pratila ista priča.

– Sećam se. Morao sam da ubijem dvojicu izazivača – odgovorio je šupljim, beživotnim glasom.

– Sten je ispričao da ste ih obojicu sredili u nekom salunu. On je, znate, bio tamo. Uveravao nas je da je to bio najbrži potez pištoljem koji je u životu video.

Holidej je otresao pepeo sa cigare. Sećao se dvojice plaćenika koji su ga izazvali tek tako, verovatno željni slave. Kao i toliko puta do tada bio je prinuđen da odgovori i pošalje ih na onaj svet.

– Na sastanku su pomenuta i druga imena – nastavio je mladić – ali nijedno nije probudilo takvo interesovanje kao vaše. Kakva slučajnost da se odmah posle toga nađete u našem kraju, tačnije rečeno u našoj kući!

Dok se jedva primetno osmehnu.

– I to se događa. A vi? Šta ste se dogovorili na sastanku? Za koga ste se odlučili?

– Za Hantera. Sten je trebalo da kontaktira sa njim.

– I?

– Pre neki dan mi je rekao da još nije dobio odgovor.

– A koliko ste mu ponudili?

– Dve stotine dolara.

– To je razlog zbog kojeg još niste dobili odgovor, Mortone – odvrati Holidej jetko. – Većina revolveraša njegovog kalibra naplaćuje oko pet stotina dolara za svoje usluge, zavisno od slučaja.

Mladić uzdahnu.

– Ne možemo dozvoliti sebi da toliko platimo jednog revolveraša, mister Holideje.

Dok ćutke klimnu glavom. Znao je kako je teško ovim ljudima i potpuno ih je razumeo.

– A kolika je vaša tarifa, mister Holideje? – dobaci Sindi neočekivano.

On se sumorno nasmeši, ignorišući njeno pitanje.

– Mogu li dobiti još malo kafe, mis Morton?

Devojka se zbunila.

– Naravno – odvratila je prilazeći sa ibrikom u rukama.

Dok se zahvalio i ugasio opušak.

– Ne znam šta ste tačno čuli o meni, ali čini mi se da moram da budem sasvim otvoren. Iako me neki nazivaju revolverašem, verujte mi da to nisam. Ne iznajmljujem revolver, to da znate. Naravno, nisam anđeo. Naprotiv, tamo gde se ja krećem revolveri se vrlo često potežu. Potezao sam ga i ja, ali uglavnom iz drugih razloga, ne za novac. Na moju nesreću, zao glas se daleko čuje i zato me većina smatra revolverašem. U svakom slučaju, ja nisam profesionalac kao Hanter, Driskol i drugi. No, to je duga priča...

– Gonite li tog Polarda?– upita devojka.

– Na neki način, da.

– Polarda? – ponovi Klif Morton zbunjeno.

– Ti si bio u nesvesti kada me je mister Holidej pitao da li sam čula ili videla tog čoveka – požuri se Sindi da objasni bratu.

– Jeste li vi čuli za njega? – upita Dok mladića.

– Ne.

Holidej srknu kafu. Koliko je puta za proteklih nekoliko meseci čuo takav odgovor? Ipak, nikada nije bio sasvim obeshrabren. Znao je da je svet mali i da će kad tad sresti čoveka koga goni i možda baš onda kada se bude najmanje nadao.

– Mister Holideje, ja vam u potpunosti verujem, da znate. Ali zašto ne biste učinili izuzetak? – predložila je devojka iznenada.

– Pa da... – dodao je njen brat, očigledno ohrabren. – Možete zaraditi dve stotine dolara, a možda i više.

Dok je neko vreme zamišljeno ćutao. Imao je dovoljno novca, onoliko koliko mu je trebalo. Čak i da nije bilo tako, ovo nije bio način da ga zaradi. Jeste da su mu se Mortonovi dopadali, da su bili pošteni i iskreni mladi ljudi, ali... On jednostavno nije želeo da se obavezuje. Uvek je stupao u akciju ili preduzimao nešto onda kada je on lično to hteo i uvek je donosio nezavisne odluke. Ako je želeo da pomogne, onda je to moralo da ostane u granicama isključivo njegove volje, uključujući i odustajanja.

– Molim vas da nam pomognete, mister Holideje – kazala je Sindi molećivo. – Ako bude znao da uz sebe imamo čoveka kao što ste vi, Lankaster će dva puta razmisliti pre nego što krene da napadne naše domove.

– Koliko ljudi ima taj Lankaster?

– Oko trideset, ali ne brinite – odvrati mladić. – Većina njih su obični kauboji. Opasnost dolazi od grupe revolveraša i zlikovaca, baš onih koji su bili ovde i koje ste mogli da vidite. To su Gart Bolen, onaj koga ste ranili, Lari Raskin, pa onda braća Greg i Džejd Kingsli...

– Nisi pomenuo Tenisona – dobacila je Sindi.

– Brus Tenison je nadzornik ranča, Lankasterova desna ruka.

– A koliko ima naseljenika?

– Dvanaestak. Samo ne zaboravite da mi nismo revolveraši, mister Holideje.

– I protiv sebe imate petoricu revolveraša?

– Tako je.

Zavladala je duga pauza.

– Mister Holideje... – prošaputala je Sindi očiju punih iščekivanja. – Mislite li... mislite li da bi mogli da ostanete i pomognete nam?

– Pre svega želim da vam kažem jedno – vašu borbu morate voditi vi sami. Šanse za pobedu biće veće ako ste odlučniji i čvrsto uvereni da ste u pravu. Ne kažem da vam u određenoj prilici neću pomoći kao što sam to i danas učinio. Ali na tako nešto nemojte previše računati. Tako će za vas biti najbolje. A sada molim za još jednu šolju vaše izvrsne kafe.

Sindi ga je bez reči poslužila. Iako je uspela da se osmehne, bila je potpuno razočarana.

* * *

Sa zalaskom sunca Dok Holidej je ujahao u glavnu ulicu grada Dejtona koji se nalazio u središtu doline. Vlasnici lokala spremali su se da zatvore svoje radnje, a mnogobrojni građani žurili su kući na večeru.

Prošao je pored niza drvenih pojila za stoku i našao se u centru grada. Tu se glavna ulica širila u mali trg oivičen trima crkvama, bankom, kockarnicom i salunom iznad čijih vrata se nalazio natpis „Prerijski vuk". Između mormonske crkve i saluna nalazila se niska zgrada od cigle čiji su prozori bili „ukrašeni" rešetkama. Zgrada je bila uredna, a iznad masivnih drvenih vrata bio je natpis koji je sve obaveštavao da se tu nalazi gradski zatvor, odnosno kancelarija šerifa Garta Daunija.

Holidej je prešao trg, zategao vođice svog Miga i skliznuo iz sedla. Lagano je zakoračio na trotoar od debelih dasaka i čvrstim korakom se uputio prema ulazu u zatvor.

– Uđite, Holideje – pozvao ga je neki glas iz unutrašnjosti zgrade.

Lagano je otvorio vrata i ušao u kancelariju. Čovek koji je stajao pored prozora i pušio cigarilos bio je visok i izuzetno mršav. Imao je oko trideset pet godina i na kožnom prsluku nosio šerifsku značku.

– Poznajete me? – zapitao je Dok.

– Ne lično – odvratio je čuvar zakona. – Samo, slušao sam o vama i to.... prilično. A sada sam čuo da ste u dolini.

– Ko vam je rekao? Gart Bolen?

Šerif zažmiri.

– To je moja stvar, Holideje – odvratio je dok mu se na licu ogledalo nezadovoljstvo. Ne govoreći ništa udaljio se od prozora i stao iza stola.

– Vi ste Dauni, je li tako?

– Za vas sam šerif Dauni!

– Onda ste vi čovek sa kojim sam došao da razgovaram – mirno je zaključio Dok.

Dauni nervozno otrese pepeo sa cigarilosa.

– Pre nego što počnete, imam nešto da vam kažem, Holideje.

– Slušam vas, šerife.

– Dakle, vi ste dobro poznati po baratanju revolverom, a revolveraši nisu dobrodošli u dolinu.

– To je šteta – odvrati Dok sležući ramenima – jer nameravam da ostanem.

– Vraga ćete ostati! – uzviknuo je šerif.

– Vi znate zakon, Dauni – podsetio ga je Holidej. – Ne možete bez razloga nekoga oterati iz grada.

– Imam razlog.

– A to je?

– Vi ste opasan revolveraš i to je dovoljan razlog.

– Nisam revolveraš, šerife. Ako se striktno rukovodite tom logikom morali biste iz kraja oterati i Bolena i one druge lupeže koji jašu za ranč „Lankaster", zar ne?

– Nemojte me učiti kako da radim svoj posao, Holideje.

– Tražim samo da budete dosledni. Ako oterate sa ranča ljude koje sam

pomenuo, i sam ću odjahati bez ijedne reči. A sada, pošto ste rekli šta ste hteli, da kažem i ja ono što imam. Dakle, je li vaša zbirka zakona ažurirana?

– Naravno da jeste – odvratio je Dauni tmurno.

– Onda sigurno imate i Zakon o naseljavanju.

– Tako je – potvrdio je čuvar zakona nategnuto.

– Vaša dužnost kao šerifa je da u skladu sa Zakonom pružite naseljenicima pomoć i podršku. Oni imaju pravo da žive u ovoj dolini. Što je još najvažnije, imaju pravo da žive u miru.

Čovek sa zvezdom se nakašlja.

– Naravno da imaju.

– Zašto onda puštate da ih Lankasterovi nasilnici terorišu?

– Koliko dugo ste u ovoj dolini, Holideje?

– Dovoljno dugo da znam šta se događa.

– Dovoljno dugo da čujete naseljeničku verziju!!– odvrati Dauni uzbuđeno. – Ali ima i druga istina koju bih želeo da čujete, a ona glasi otprilike ovako. Većina tih takozvanih farmera nisu ništa drugo nego obične štetočine, prava pošast za ovaj kraj. Ne toliko što zauzimaju slobodnu preriju već zato što većina njih provodi vreme u krađi goveda. Kladim se da vam niko nije rekao za Kalidža i Hardija! Oni su uhvaćeni na delu kada su krali stoku sa ranča „Stado". Vlasnici ranča, braća Gardner, nisu nikakvi zagriženi neprijatelji doseljenika, ali su ipak pristali da kradljivci budu obešeni.

– U redu, utvrđeno je da su dvojica kradljivci stoke. Da li to znači da su svi ostali lopovi?

– Ljudi kažu da je većina njih istog soja.

– Ko kaže? Ljudi kao što je Lankaster?

Daunijev cigarilos je dogoreo i on ugasi opušak u pepeljari.

– Dopustite da vam nešto kažem, Holideje. Vi ste skoro došli i verovatno ćete brzo i otići. Po mom mišljenju najbolje je da to učinite što je moguće pre. Ja ću i dalje biti šerif ovog grada, može se ići i dalje pa reći „Lankasterovog grada". Razumete li da ja moram da živim ovde, Holideje? Naravno, lako je grupi nadobudnih senatora da donesu zakon koji sa njima nema nikakve veze! Ali, taj zakon treba sprovesti u praksi što je, kao što i sami vidite, veoma, veoma teško.

– Drugim rečima, vi nećete sprovoditi taj zakon pošto se plašite Lankastera, šerife.

– Nisam to rekao.

– Jasno vam piše na licu – prezrivo je rekao Dok.

– Lepo sam rekao da dolina pripada stočarima i da su svi naseljenici lopovi.

– Pre nego što odem, hoću da kažem samo dve stvari – dobacio je Holidej ledenim glasom.

– A to su...?

– Prvo, odlučio sam da neko vreme ostanem u dolini da bih pomogao naseljenicima. Ako neko od Lankasterovih plaćenika samo pokuša da priđe

tim ljudima, dovešću ga ovde i vi ćete ga staviti u zatvor, Dauni.

Čuvar zakona pocrvene.

– A šta je drugo?

– Ako vi niste u stanju da štitite zakon to ću učiniti ja, makar delovao potpuno sam.

– Slušajte vi, nazovi revolverašu...

Holidejevo lice postalo je bezizražajno.

– Ne oslovljavajte me tako, Dauni.

Šerif ustade i oštro ga odmeri.

– Rekli ste šta ste hteli, a sada se gubite iz moje kancelarije!

– Ne pre nego što mi odgovorite na jedno pitanje.

– O čemu je reč?

– Da li je kroz grad prošao neki čovek po imenu Polard?

– Nikada nisam čuo za njega.

Holidej krenu, ali se ponovo zaustavi na vratima.

– Ako vidite doktora recite mu da ću doći do njega i dovesti Klifa Mortona. Treba momku da namesti slomljeni nos.

– Doktor Vudrou ne leči doseljenike – odvratio je šerif.

– Počeće sutra... – dobaci Dok hladno i zatvorivši vrata za sobom nestade u sumraku koji se spuštao.

U salunu „Prerijski vuk" i kockarnici već su bila upaljena svetla. Mada nije imao naročitu želju da ulazi, Dok je ipak rešio da navrati i popije piće, a tek onda da potraži prenoćište. Zato je polako poveo Miga preko prašnjavog trga, ostavio ga na privezištu i laganim korakom ušao u salun. Unutra je bilo isto kao i u mnogim takvim mestima širom Zapada – miris lošeg viskija i duvanskog dima, ustajao vazduh i nekoliko umornih zabavljačica.

Holidej se naslonio na šank i zatražio brendi.

Dok je čekao da bude uslužen, osmotrio je unutrašnjost ispod oka i u senci balkona primetio grupu ljudi. Iako su svi bili nagnuti nad kartama, odmah je shvatio ko su. Gart Bolen je sedeo među njima, leđima okrenut prema šanku. Rame mu je bilo u zavojima što je govorilo o skorašnjem obračunu. Pored njega je sedeo Greg Kingsli, dok se preko puta njih, smeškajući se nad gomilom žetona, nalazio snažni Lari Raskin.

– Vaše piće, mister.

Dok se zahvalio, stavio novčanicu na sto i potegao jedan gutljaj. Nije primetio kada je snažni Džejd Kingsli izronio iz jedne od soba na spratu i nagnuo se preko balkona.

– Hej, Blejk! Kildere!

– Šta... šta nije u redu? – promucao je čoveka za šankom.

– Zar je ovaj salun promenio princip kojeg se tako dugo držao? – dobacio je snagator razdraženo.

– Ne razumem...

– Od kada je to ovde promenjena praksa da se služe i oni koji to do sada nisu mogli?

– Ne shvatam... O kome je reč? Ko su ti?

– Pa naseljenici i njihovi prijatelji!

– Mi... mi nismo promenili politiku, Džejde – odvratio je Kilder približavajući se čoveku koji je silazio.

– Možda to i nije tvoja greška – promrmljao je Kingsli. – Možda nisi ni znao, odnosno, niko ti nije objasnio. Ali, dobro, nećemo biti zlopamtila. Kada ti ne umeš, ja ću preuzeti tvoju dužnost! Dakle, Kildere, upoznaj se sa jednom veoma značajnom osobom. Vidi, za šankom stoji Dok Holidej, obožavalac onih naseljeničkih lupeža!

Drhteći celim telom, Kilder je ustuknuo korak nazad i posmatrao robusnog Kingslija koji se uputio pravo prema šanku.

– Džejd je u pravu, Blejk – dobacio je Greg. – To je onaj ludak koji je danas stao na stranu farmera. Dakle, taj tip se umešao i sprečio nas da izvršimo pravdu nad lupežom za koga je dokazano da je krao stoku.

Obojica braće su nastojali da uvrede Doka, sigurni u brojčanu nadmoćnost. Međutim, to ni za trenutak nije pokolebalo čoveka u crnom.

– Pravdu? – dobacio je podrugljivo, a glas mu je odjeknuo kao zviždanje severca. – Ja bih to radije nazvao pokušajem ubistva.

– Zaveži, farmerska ulizice! – prasnuo je Džejd. – Ako nisi znao, nema ničeg goreg od pseta koje staje na stranu tih prokletih dođoša, smrdljivih farmera i najgorih lopova!

– Za tebe bi bilo bolje da povučeš to što si rekao i lepo mi se izviniš – odbrusi Dok ledeno. – Dakle, najbolje bi bilo da ponizno klekneš i zamoliš za oproštaj.

– Ja? A ko će me naterati na to? Sada su se uloge izmenile! Prošli put si ti nas držao na nišanu i to samo zato što si nam se prišunjao kao kakav kukavni prerijski pas. Ali sada je drugačije!

Džejd nije završio već je zakoračio ka Holideju sa očiglednom namerom da započne tuču. Dočekala ga je Dokova pesnica koja se munjevito ispružila i pogodila ga u usne poput teškog čekića. Jasno se čulo krckanje zuba, a onda se Džejd zateturao i pao preko najbliže stolice.

Iznenađenje je bilo toliko da niko od banditovih drugova nije pokušao da se umeša. Džejd je bio poznati nasilnik i ubica tako da su svi bili ubeđeni da će za tili čas smlaviti protivnika. Dobijeni udarac izazvao je u njemu nekontrolisani bes tako da se, ustavši sa poda odmah, ustremio na Doka.

Ovaj ga je čekao ležerno naslonjen na šank, ali ga nijednog trenutka ne gubeći iz vida. Tako je sačekao da mu Džejd dođe na udaljenost od oko otprilike dva metra, a ona se odupro laktovima o šank i odbacivši se od poda, dočekao napadača udarcem nogu u grudi. Iznenađen, ovaj je odleteo kao odbačen iz katapulta rušeći sve za sobom.

Ponovo se našavši na podu, Džejd je zaurlao od besa i prstima dohvativši grlić flaše, bez razmišljanja je zgrabio i jurnuo u napad kao ranjena zver.

– Ubij zaštitnika prljavih farmera! – viknuo je neko.

Međutim, po licima gostiju videlo se da nisu baš svi delili tu želju. Naprotiv, neki su bili zadovoljni što je ovaj nasilnik i ubica izvukao deblji kraj.

Borba je još trajala. Bandit je jurnuo sa flašom kao tomahavkom, a Holidej se izmakao u stranu tako da je flaša snažno udarila u glatku površinu šanka, rasprsnuvši se u stotine komadića. Neka salunska zabavljačica je vrisnula baš u trenutku kada je Džejd ponovo jurnuo.

Ovoga puta nije bilo šale, jer je bandit u ruci držao grlić razbijene boce koja je mogla da bude veoma opasna. Zato je Dok skočio dva koraka u stranu, munjevito potegao revolver i opalio. Ostatak boce se rasprsnuo u napadačevoj ruci, a nekoliko sitnih komadića ga je poseklo po šaci. Svima u salunu je zastao dah, jer ljudi do tada nisu ni znali da neko može da potegne revolver tako brzo. Zaprepašćeni Džejd je nepomično stajao i zurio u svoju krvavu šaku kao da ne shvata šta se desilo. To je iskoristio Dok, priskočio za tren oka i zadao mu udarac revolverom po slepoočnici. Džejd je poslednjim snagama pokušao da pruži ruku i izvuče revolver, ali Holidejeva pesnica ga je osujetila i on se poput vreće srušio na pod.

– Da li još neko želi da me spreči da na miru ispijem svoje piće? – upitao je posmatrajući prisutne.

Niko ga nije čak ni pogledao. Neki su gledali u pod dok su drugi sa čuđenjem još uvek posmatrali nepomično Džejdovo telo.

– Onda u redu – konstatovao je Dok i nasuo sebi još jedan brendi.

Svi gosti, a sa njima i ljudi sa „Lankastera" vratili su se kartama i piću. Ponovo se čuo uobičajeni žamor, a jedna zabavljačica je sela za pijanino i zasvirala.

Lagano i ćutke, Greg Kingsli i Lari Raskin su podigli nepomično Džejdovo telo i poneli ga prema izlazu. Gart Bolen je ostao da sedi za stolom i gnevno odmerava Holideja, ali ovaj na to nije obraćao pažnju.

– Kildere – oslovio je ljubaznog čoveka za šankom.

– Da, izvolite? Na usluzi sam vam, gospodine.

– Sledeći put kada dođem ovamo dovešću nekoliko svojih prijatelja doseljenika – govorio je Dok namerno naglašavajući reči iz kojih je izbijala pritajena pretnja. – Ti ćeš ih, naravno, učtivo uslužiti kao i sve ostale. Jasno?

– Ovaj... sve je jasno, mister – odvrati Kilder kolebajući se.

Holidej ispi piće do dna i laganim korakom izađe u noć. Iznad grada je blistala kugla punog meseca, sjajna, daleka i pomalo tajanstvena. Taman kada je prišao Migu želeći da ga odvede do gradske štale, Dok iza sebe začu ženski glas.

– Halo, Džone Holideje!

Glas je zvučao nežno kao šapat iz prošlosti.

Holidej se okrenuo i ispred sebe ugledao siluetu vitke žene ogrnute šalom. Stajala je u senci na početku ulice, a

slab večernji povetarac poigravao se njenom plameno crvenom kosom.

– Doli... – izustio je Dok. – Doli Džejkobs.

– Dugo se nismo videli, Dok.

– Doli... Šta ti radiš ovde u Dejtonu?

Nije odgovorila, pa je ćutke pošao prema mestu na kojem je stajala. Prošlo je pune tri godine otkako ju je poslednji put video, ali je zato u samoći dugih besanih noći često mislio na nju, devojku koja ga je iskreno volela, a koju je ostavio bez ikakvog objašnjenja. Znao je da će shvatiti da ne mogu početi zajednički život, jer je on bio večiti usamljenik i lutalica. Ona je to razumela.

Kada je prišao blizu video je da devojka na sebi ima svetlocrveni kostim salunske zabavljačice.

– Šta radim ovde? – osmehnula se sa gorčinom. – Radim kod „Prerijskog vuka".

– A gde je Troj?– zapita Dok nabravši obrve.

– Troj je mrtav – tiho je rekla.

– Žao mi je što to čujem, Doli – kazao je stegnuvši je za mišicu.

Bila je vitka, još uvek božanstveno lepa, ali joj je lice bilo nekako drugačije. Više nije bilo onog izraza čarobne nevinosti koji ju je krasio, a oči su joj imale tužan izraz.

Ona ga je pogledala i zaustila da nešto kaže, ali je baš tada kao grom iz dubine pakla grmnuo pucanj. Metak je sikćući doleteo iz mraka i napravio rupu u zidu samo nekoliko santimetara iznad Holidejeve glave. Ne oklevajući ni časa, on zgrabi devojku i baci se sa njom u prašinu baš u trenutku kada je drugi metak fijuknuo iznad njihovih glava i udario o neki ulični kamen.

Kada je odjeknuo i treći hitac, Dok je ugledao siluetu zgrčenog čoveka pored korita za pojenje stoke na drugoj strani i izvukao revolver. Šapnuvši Doli da ne diže glavu sa tla, počeo je da puzi ka početku ulice koristeći ivicu trotoara kao zaštitu. Strelac koji ih je gađao opalio je još jednom i sjaj mesečine blesnuo je na cevi „vinčesterke".

Ne obazirući se na to, Holidej je nanišanio i onda ugledao bradato lice Larija Raskina. Po njegovim kretnjama zaključio je da se bandit upravo sprema da pobegne. Zato je izvukao revolver, povukao oroz i već posle nekoliko trenutaka Lari Raskin se zateturao i pao licem u prašinu.

Neko je raskrilio leptir vrata saluna, a Holidej je ustao i vratio revolver u futrolu. Pomogao je Doli da se podigne i uhvatio je za ruku. Ljudi su već čučali pored Raskina koga je šerif Dauni okrenuo na leđa.

– Još uvek diše – dobacio je drugi.

Šerif je sumnjičavo odmerio Doka.

– Nije vam trebalo mnogo vremena da počnete pucnjavu, Holideje?

– Nisam ja počeo – promrmljao je.

– Raskin je počeo – umešala se Doli. – Čekao je Doka u zasedi i pucao iz mraka. Ja sam bila ovde i videla šta se desilo.

– Svejedno – nastavio je Dauni natmureno. – Nema ni pola časa otkako ste u gradu, a već...

– Suviše pričate, šerife – prekinuo ga je Dok hladno. – Dok vi brbljate i prepirete se, ovaj nevaljalac ovde će iskrvariti. Zato će biti bolje da ne razglabate već odmah pozovete doktora.

Čuvar zakona ga je besno odmerio, a onda povikao.

– Pozovite Vudroua!

– Odmah, mister Dauni! – odazvao se neki glas.

Šerif klimnu glavom i ponovo se okrete prema Doku.

– Vaše prisustvo u gradu mi se uopšte ne sviđa.

– To ste mi već jednom rekli, šerife – odvratio je Holidej mirno, uputivši se ka svom konju.

– Dok... – počela je devojka stidljivo.

On se blago osmehnu.

– Hvala što si se založila za mene, Doli.

– Dok, ja radim kod „Prerijskog vuka", ali stanujem na drugom mestu – kazala je stavivši mu ruku na mišicu. – Imam sobu u pansionu gospođe Parker. Tamo je mirno. Možemo poći zajedno ako nemaš ništa protiv.

Dok ju je pogledao prisećajući se prošlosti.

– Hajdemo. Ali prvo moram da ostavim konja.

– U redu. Štala je blizu, pa ću krenuti sa tobom.

Nekoliko minuta kasnije Dok je probudio dremljivog štalskog momka, napomenuo mu da dobro nahrani i istimari Miga, uzeo putnu torbu sa sedla i krenuo sa devojkom. Bilo je mračno i blag noćni povetarac nosio je miris njene kose do njega baš kao nekad.

Ćutke ga je povela uz stepenice do svoje sobe. Prostorija je bila čista i uredna, sa malim umivaonikom, jednim širokim krevetom, ormarom, stolom i dve stolice. Izbledeli tepih pokrivao je deo poda. Doli je zapalila petrolejku, a Dok je jedva čujno uzdahnuo. Mada relativno udobna, soba je bila daleko od luksuza koji je Doli delila sa Trojem, pomislio je.

– Troj je bio suviše mlad da umre – izustio je Dok, prekidajući tišinu.

– Dvojica razbojnika sačekali su ga jedne noći i zatražili da im preda dnevni pazar – počela je da priča Doli. – Troj je odbio i oni su ga ubili. Sa dva metka u glavu. Tako sam postala udovica.

– Ali, otkuda ti ovde? Troj je imao kuću...

– Od temelja do krova opterećenu hipotekom – kazala je sa gorčinom. – Uzeo je zajam da finansira biznis. Pošto nisam uspela da prodam trgovinu, banka je zatražila otplatu i ja sam se našla na ulici. Znaš, Dok...

– Da? Reci slobodno.

– Ja sam postala prostitutka. Nisam mogla da nađem nikakav posao i ostalo mi je ili to ili da umrem od gladi. Najpre sam gospodu primala u svojoj sobi, a onda sam počela da radim u salunima. Na posletku sam došla ovamo, u Dejton. U „Prerijskom vuku" daju veći procenat, mada priznajem, kauboji mogu da budu pomalo grubi.

– Prešla si dug put od doline Voker – kazao je Dok prikrivajući sažaljenje.

– Predug, Dok – složila se klimnuvši glavom. – Ali nisam imala drugog izbora.

– Život je čudan, zar ne? Ja dobro znam koliko može da bude surov i nepravedan – promrmljao je, došao do prozora i zagledao se u noć. S prvog sprata je mogao da vidi ulicu i deo trga. Do tog trenutka gomila se već bila razišla i kroz noćni vazduh dopirala je muzika iz saluna.

– Znam zašto si došao u dolinu – kazala je Doli mirno.

– Kako to?

– Pošto je jahač sa „Lankastera" pokušao da te ubije, to znači da pomažeš naseljenicima. U svakom slučaju, grad bruji o tome šta si danas učinio za onih dvoje mladih ljudi na farmi. Po onome što je Bolen ispričao, umešao si se i sprečio da naprave novo zlo.

– Da, tako je. Nisam dozvolio da obese mladića niti da napastvuju devojku.

– Brat i sestra Morton, je li tako?

– Da.

– Sindi Morton je lepa žena – kazala je Doli i pogledala ga pravo u oči.

– To sam zapazio.

Sada mu je prišla sasvim blizu.

– Nekada si zapažao i mene.

– Da, nekada... U stvari, ti si i sada vrlo privlačna.

– Ali sam prostitutka! Da li to hoćeš da kažeš?

– Naravno da ne. Jer šta to uopšte znači za mene lutalicu, takoreći probisveta. Ne dajem ništa na lažni sjaj. A ono pravo, to ti imaš i sada, draga?

– Hoćeš li onda noćas ostati kod mene? – zapitala je sa neskrivenom nadom.

– Ne, Doli. Ono što je jednom završeno ne treba ponovo počinjati.

– A jednoga dana?

– Jednoga dana? – ponovio je Dok zamišljeno dok su mu oči potamnele. – Možda, Doli, ako me pre toga ne pogodi metak.

Ona mu je prišla i čvrsto ga zagrlila. Pronašla je te privlačne, muževne usne i spustila na njih dug poljubac. Dok je izdržao taj dodir, zatim se blago, ali odlučno izvukao iz njenog zagrljaja.

– Laku noć, Doli. Lepo spavaj.

– Laku noć – šapnula je devojka tužno. – Gospođa Parker je u prizemlju, prva vrata desno. Ima dovoljno praznih soba.

Holidej je izašao i ćutke zatvorio vrata za sobom.

* * *

Bilo je lepo prijatno jutro, a blistavo sunce se lagano dizalo prema zenitu i svojim raskošnim sjajem obasjavalo ceo predeo. Dok Holidej je jahao prema Dejtonu dok se pored njega truckao stari jednopreg Mortonovih. Na prednjem sedištu, pored Klifa koji je držao uzde, sedela je lepa plavokosa Sindi. Mladić se trudio da se ponaša normalno, mada mu je lice bilo modro i podbulo, a slomljen nos ga strahovito boleo.

Kada su stigli do grada, Holidej se još više približio jednopregu i idući glavnom ulicom, uputio se pravo prema lekarskoj ordinaciji. Zaustavili su se ispred zgrade ravnog krova koja se nalazila odmah pored banke. Holidej se prvi popeo na trem i zakucao na vrata. Zatim se odmakao i dao znak mladiću.

Otvorio im je visok čovek naboranog lica. Doktor Vudrou je imao sive riblje oči i nervozno je treptao.

– Šta je? – zapitao je oštro.

– Potrebno mi je lečenje, doktore – odvratio je Klif pošto ga je ljubazno pozdravio. – Mislim da mi je slomljena nosna kost i da je treba namestiti.

Doktor je pogledao iznad njegovog ramena i ugledao Holideja. Pogled mu se spustio do niklovanih revolvera u futrolama od crnog boksa. Za trenutak se lecnuo, ali se i dalje dvoumio.

– Da li vam je Dauni preneo moju poruku, doktore? – dobacio je Dok hladno.

– Ovaj... da – potvrdio je Vudrou i obazreo se oko sebe želeći da vidi da li ih neko posmatra. – Hajde, uđite! – dodao je žurno. – Ne mogu da se zadržavam pošto za jedan sat imam zakazanu operaciju.

– Hajde, momče! – dobaci Dok potapšavši ga po ramenu. – Ti uđi, a nas dvoje ćemo se pobrinuti za nabavku.

Sindi sa olakšanjem odahnu.

– Ne znam kako ste ovo uspeli, mister Holideje, ali pretpostavljam da će sledeći cilj biti još teži pošto je vlasnik trgovine oduvek odbijao da usluži doseljenike. Znate, Džordž Vudvord je oženjen Lankasterovom kćerkom.

– Pa kako ste se onda do sada snabdevali?

– Sami smo gajili žito i povrće – odvratila je devojka. – A u maloj trgovačkoj postaji koju je vodio Dadli Rigs prodavali su nam ostalo... za gotov novac. Nevolja je u tome što Dadli nema neki izbor...

- Ništa ne brinite, Vudvord će nas uslužiti. Gde je trgovina?

– Malo niže u ulici.

– Onda hajdemo tamo – odvrati Dok uputivši joj pogled pun ohrabrenja.

Klimnula je glavom i prihvatila vođice.

Jednopreg je zakloparao prašnjavom ulicom prema Vudvordovoj radnji mešovitom robom. Kada se zaustavio, dve gradske dame u dugačkim haljinama prezrivo su odmerile Sindi i žurno nastavile prema crkvi.

Naravno, devojka je to primetila, ali je, ohrabrena Dokovim prisustvom, samo ponosno podigla glavu i čvršće stisnula praznu korpu. Ćutke su ušli u veliku radnju u kojoj se prodavalo sve – od namirnica i alatki do najrazličitije muške i ženske garderobe.

Holidej ju je ćutke pratio. Dok su se približavali tezgi zapahnuo ga je miris duvana. Pošto su četvorica kupaca čekali da budu usluženi, devojka je iskoristila priliku da razgleda haljine izložene na desnoj strani.

Čovek iza tezge bio je mršav, pacovskog lica i sitnih prodornih očiju. Nezainteresovano je pogledao Sindi i

nastavio da priča sa gradskim propovednikom koji je kupovao so.

Sindi je i dalje strpljivo čekala.

Vudvord je uslužio svu četvoricu mušterija, namrštio se na Sindi i namerno joj okrenuo leđa. Zatim je počeo da stavlja cene na robu praveći se da je ne vidi.

– Gospodine Vudvord! – obratila mu se devojka ljubazno.

Nije se okrenuo niti je bilo čime pokazao da je čuje.

– Gospodine Vudvord, htela bih brašna i kafe.

Mršavko glasno uzdahnu.

– Gospođice – počeo je ravnodušnim glasom, trudeći se da se ne okrene. – Mislim da su moja pravila krajnje jasna i da ih vi poznajete. U ovoj radnji ne služimo doseljenike ili već kako sami sebe nazivate. Ne služimo takođe ni meleze ili Indijance. Kažu da Dadli Rigs nema ništa protiv da služi uljeze u dolinu...

– On često nema ono što mi treba – promucala je Sindi.

– Pa šta! To nije moj problem!

– Vudvorde! – dobacio je Holidej ledeno. – Kada razgovarate sa damom, uobičajeno je da se okrenete prema njoj!

– Ovo je moja trgovina i ponašam se kako hoću, mister.

– Okreni se da te ja ne bih okrenuo! – grmnuo je Holidej ljutito. – A zatim usluži damu kako to i dolikuje.

Ovaj se okrete i pogleda čoveka u crnom.

– Vi ste Holidej? – upitao je natmureno.

– Tako se prezivam.

– Pa da vam kažem nešto, Holideje. Čuo sam dosta o vama. To jest, mislim da ceo grad zna sve o vama, ko ste i na čijoj ste strani. Priča se da od samog dolaska u Dejton maltretirate ljude. Pa lepo, ja znam svoja prava. Osim toga, u svojoj trgovini sam i mogu da poslužujem koga hoću. Zato bi bilo najbolje da odete, jer ste ovde nepoželjni.

– Ovoj dami je nešto potrebno – dodade Holidej hladno. – Ako je ti ne poslužiš, bićemo prinuđeni da se poslužimo sami i platimo koliko mislimo da treba.

Čovek se trže i nepoverljivo zažmiri.

– Vraga ćete smeti!

Onda su se vrata na zidu iza tezge otvorila i na njima se pojavio visok tamnoput čovek strogog izraza lica, tankih usana i povijenog nosa. U načinu na koji je osmotrio ceo prizor bilo je neke oholosti i arogancije. Lagano je izvadio cigaru iz usta i rekao:

– Usluži ih, Džordž. Ovoga puta.

– Odmah – odvratio je Vudvord kratko.

– To je Bob Lankaster – šapnula je Sindi.

– To sam i mislio – promrmlja Holidej odmeravajući Lankastera koji je lagano ušao u trgovinu.

– Šta želite? – progunđao je Vudvord neljubazno

– Brašno i kafu, molim – kazala je Sindi.

– Džordž je moj zet – rekao je Lankaster stojeći pored tezge. – Čini mi se da bi trebalo da se predstavim. Zovem se Bob Lankaster i vlasnik sam ranča „Lankaster"– saopštio je, kratko pogledao Holideja i usiljeno se osmehnuo. – Po svemu sudeći, vi ste taj čuveni Holidej, zar ne?

– Tako nekako – hladno je odvratio Dok.

Lankaster prekrsti ruke na grudima i namršti se.

– Vi ste se već susreli sa nekim mojim ljudima, Holideje?

– Niste pogrešili.

– Oni su mi pričali o vama, mister. I po onome što sam čuo, priznajem da sam očekivao nešto drugo. Sada moram da kažem da ste me iznenadili.

– U kom smislu?

– Pa svojim izgledom.Više mi ličite na nekog salonskog šarmera nego na čoveka od oružja.

– Izgled može da prevari – hladno je odvratio Dok.

– Tačno – složio se Lankaster i nekako tužno se osmehnuo. – Izgleda da ste, uprkos izgledu, ipak na velikom glasu.

Holidej nije odgovorio. Strpljivo je čekao da vidi šta će bogati rančer reći, kontrolišući pritom način na koji je Vudvord odmeravao brašno i kafu.

– Da, da, zaista ste na glasu – nastavio je Lankaster. – Zato sam se i iznenadio kada sam shvatio da ste pali tako nisko da pomažete kradljivcima stoke. Čuo sam dosta o vama i ovo se ne uklapa.

– Uzalud se zamarate, Lankastere. Ja pomažem kome hoću i kako hoću. Eto i sada sam došao da omogućim mis Morton da kupi sve što joj treba.

– Ponavljam – nastavio je Lankaster uporno. – Zaista sam iznenađen da se čovek kao vi spusti tako nisko.

Holidej je namerno ignorisao rančera.

– Da li vam treba još nešto, Sindi? – upitao je devojku.

Ona je nekoliko trenutaka razmišljala, a onda mu jedva čujno odvratila.

– Treba mi so i konzervirano meso.

– U redu. Čuo si damu, Vudvorde?

Ali ni Lankaster nije odustajao.

– Koliko vam plaćaju, Holideje? – upitao je glasno.

– To je moja stvar.

– Ma koliko da vam daju, ja ću vam platiti trostruko samo da radite za mene – dobacio i zadovoljno se osmehnuo spazivši devojčin uplašeni pogled. – Trostruka nagrada! Vredi o tome razmisliti, zar ne, Holideje?

– Za mene ne – nezainteresovano je rekao Dok.

– Šta je to što vas vezuje za bandu kradljivaca stoke i zemlje? – nervozno je upitao rančer. Onda se malo okrenuo i osmotrio vitku liniju devojčinog tela. – Možda ipak ima nešto, to jest, neko. Možda vam posao donosi određene posebne koristi!

– Ako ne zavežete tu vašu prljavu gubicu, budite sigurni da ću vam je zatvoriti – dobacio je Holidej ljutito.

Sa rančerovog lica nestao je osmeh. Na obrazima su mu se pojavile rumene mrlje, a oči opasno suzile.

– Možda, naglašavam ono „možda" ipak ne shvatate sa kim govorite – izustio je muklo.

– Znam s kim govorim – odvratio je Dok mirno.– Sa Lankasterom, „stočarskim baronom", najmoćnijim čovekom u ovoj pokrajini. Sa čovekom koji poseduje pola ovog grada i koji je prava zmija, jer pokušava da otera naseljenike pošto svu zemlju hoće samo za sebe. Da, mister, savršeno dobro znam s kim govorim.

Lankaster je podrhtavao od gneva. Zar postoji osoba koja može tako da razgovara sa njim? Na boku je imao pripasan revolver i u jednom trenutku ruka mu je pošla naniže, ali odmah zatim se mlitavo spustila.

– Idite sa vašim novim prijateljima, ali dobro razmislite, Holideje. Radite za kradljivce i uljeze, a možete da radite za mene i trostruko zaradite! – dodao je i izvadio dugačku cigaru iz tabakere. – A možda bismo mogli da vam obezbedimo i posebne pogodnosti koje sada uživate.

Dok nije obraćao pažnju na njegove reči već se okrenuo prema Vudvordu.

– Da li je sve u redu?

– Jeste, mister Holideje – odvratila je Sindi brzo. – Dobila sam robu koju sam tražila i platila račun.

– Možemo li krenuti?

– Samo da stavim sve u korpu – odvratila je devojka.

Holidej je klimnuo glavom i okrenuo se prema rančeru.

– Vi ste dosta govorili i sada poslušajte mene. Sam biram svoje prijatelje i družim se sa kim hoću. U svakom slučaju, vas nikada ne bih izabrao. Da li vam je to jasno?

Rančer se iznenađeno trže i u momentu preblede.

– Mislim da bi bilo krajnje vreme da odete! – procedio je.

– Još nešto, Lankasteru – odvrati Dok zastajući. – Znate, za sve što vaši nasilnici urade smatraću vas lično odgovornim. Ako makar i prstom dotaknu neke od mojih prijatelja, odmah ću doći u grad da vas potražim! – dodao je ljutito i brzim korakom pošao za Sindi.

Dok joj je pomagao da se popne na kola, posmatrala ga je očiju punih oduševljenja. No, bila je dovoljno mudra da ništa ne kaže, znajući da bi svaka reč bila suvišna.

– Idemo po vašeg brata – kazao je Dok kratko. – Posle toga ću vas otpratiti na farmu.

* * *

Dan je prošao mirno i grad se vratio uobičajenom tempu. Pošto se posle ručka odmorio u svojoj sobi u pansionu gospođe Parker, Dok je sačekao da žega umine i nešto pre zalaska sunca pojahao na farmu Mortonovih. Tamo je trebalo da se održi skup svih doseljenika koji je, sa njim u dogovoru, organizovao mladi Klif. Kada je stigao, u dvorištu je bilo već nekoliko porodica. Pozdravio ih je kratkim klimanjem glave i lagano se udaljio. Seo je u senku

velikog oraha i zapalio cigaru čekajući da se svi okupe.

Prvi se dovezao Bil Hefner, neverovatno snažan čovek simpatičnog lica. Pošto je bio mormon imao je dve žene koje su, lepuškaste i stidljive, ćutke sedele u kolima. On je stigao u dolinu odmah posle Mortonovih, a farma koju je imao naslanjala se na istočnu granicu ranča „Lankaster".

Posle njega je stigao Lans Bernard, visok čovek plave razbarušene kose koji se bavio gajenjem ovaca. Odmah za njim došao je Dejv Najt sa svojim sinom Erikom. Njih dvojica su stigli u dolinu pre desetak dana, a Lankasterovi ljudi su ih već posetili.

Još jedan od doseljenika stigao je hramajući i odmah podsetio Doka na Džona Hejlena, njegovog prijatelja koji više nije bio među živima. Za njim, odmah posle zalaska sunca, došli su Dik Bojd i Ridž Martins zajedno sa ženama. Bojd je bio simpatičan četrdesetogodišnjak snažne građe, potpuno različit od svoje žene, lepuškaste Eve koja se neprestano smešila i koja je bila bar desetak godina mlađa od svog supruga.

Poslednji je stigao smeđokosi Sten Bild. Ugledavši Holideja, iznenađeno se trgao i prišao mu sa izrazom strahopoštovanja.

– Pozdravljam vas, mister Holideje. Moje poštovanje... Znate, ja sam vas video u Litl Kriku onda kada ste...

– Nećemo o tome – prekinuo ga je Dok, blago ga uhvativši za ruku. – Možda će biti bolje da ostavimo prošlost na miru. Uostalom, vidim da Klif želi da otvori sastanak. Treba da im se pridružite!

I zaista, mladić je stao na stepenicu trema i učtivo pozdravio sve prisutne.

– Mislim da svi znate zašto sam vas pozvao. Svi imamo problem sa Lankasterom i to nam smeta da vodimo normalan život. Kao što se sećate, na poslednjem sastanku smo razgovarali o tome da iznajmimo nekog revolveraša. Bilo je reči o jednom određenom čoveku koji izgleda nije prihvatio našu ponudu. Nije nam do sada čak ni odgovorio na pismo.

Začuo se tih, sumoran žagor.

Holidej je zapalio cigaru, a Morton je nastavio. Taj mladi farmer se neosporno nametnuo kao vođa, možda zbog toga što je prvi došao u dolinu, a možda zato što je bio izuzetno hrabar, čvrst i nepokolebljiv.

– Prema tome, prepušteni smo samo sebi – kazao je Klif. – Srećom po nas, u dolinu je sasvim slučajno stigao Dok Holidej, čovek čije se ime čulo na sastanku, ali o kome nismo mogli ni da sanjamo. Ovaj čuveni strelac nije pristao da se za novac angažuje na našoj strani, ali možda bi nam mogao pomoći na neki drugi način.

– Dok Holidej bi bio pravo rešenje – rekao je Sten.

– Platićemo i više! – dobacio je Bojd vatreno.

– Ništa nam ne može koristiti više od dobrog revolvera – konstatovao je Martins odlučno.

Dok je ustao sa svog mesta pod orahom i prišao okupljenima. Lagano je osmotrio ozbiljna lica naseljenika prepoznajući na njima napetost, strepnju i strah.

– Ne volim mnogo da govorim i zato ću biti kratak – rekao je. – Pravo rešenje zavisi samo od vas. Hoću da kažem da se morate osloniti na sebe, morate biti jedinstveni i obavezno proučiti svog protivnika. Ja ću vam u tome pomoći. Što se tiče Lankastera, on kao i svi nasilnici ne voli kada mu se uzvrati istom merom. Takvi žele da zadaju udarac i da se na tome završi. Do sada je tako bilo, to jest, sve je išlo onako kako je on planirao. Moj savet je da uzvratite istom merom kada jahači sa „Lankastera" napadnu nekoga od vas. Na primer, ako čujete pucnje sa susedne farme, treba da pođete u pomoć napadnutom. Znači, nikako ne smete ostati kod kuće u nadi da će vas ostaviti na miru, jer se to neće dogoditi. Umesto toga, treba da se sakupite i date im porciju njihovog sopstvenog leka. Tako ćete pomoći susedu, ali i samom sebi.

– Zvuči pametno – dobacio je Bojd klimnuvši glavom.

– Samo vas podsećam da mi nismo revolveraši – dobacio je Martins suvo.

– Ali nosite oružje! Iskoristite ga i to je sve.

– Pokušaćemo – dobacio je Bernard.

Atmosfera je bila mnogo manje napeta, jer su se ljudi opustili i počeli da postavljaju pitanja. Dok je svakome strpljivo odgovorio i činilo se da su svi na određeni način umireni. Posle nekog vremena i dogovora sa Klifom počeli su da se razilaze.

Holidej ih je posmatrao razmišljajući o životu uopšte i nepravdi koja ih je zadesila. Svi oni prevalili su veliki put da bi ostvarili san o novom domu i drugačijem životu, a sada je tuđa pohlepa htela da ih uništi i zauvek otera iz doline. Pogledao je u daljinu odakle su se nazirala svetla sa ranča „Lankaster".

– Hoćete li kafu? – zapitala je Sindi i prenula ga iz razmišljanja.

– Mogao bih.

Devojka mu je sipala kafu i sela pored njega. Neko vreme su ćutali i uživali u divnoj noći koja se spustila na kraj.

– Hvala vam na kafi, mis Morton – iznenada joj se obrati Dok ustajući. – Ja bih sada morao da krenem.

I ona hitro ustade.

– Mister Holideje, zaista mi je žao što u našoj kući nema dovoljno mesta da budete naš gost... – počela je Sindi.

– Ništa ne brinite – prekinuo ju je blago. – Imam sobu u gradu i u tom pansionu mi je sasvim udobno. Videćemo se sutra, mis. Laku noć!

– Laku noć – odvratila je drhtavim glasom.

Holidej se uputio ka štali gde se Mig bezbrižno odmarao. Noćni povetarac tiho je pirkao i donosio miris trave i sena iz prerije. Visoko na nebu blistao je mesec. Čuo je zatvaranje vrata i zaključio da se Sindi povukla na spavanje. Nekoliko trenutaka kasnije začuo je kako neko hoda po travi, okrenuo

se i – ugledao vitku devojčinu priliku obasjanu mesečinom. Stidljivo mu je prišla.

– Mislio sam da ste već u krevetu – dobaci Dok naslonivši se na zid staje.

– Pa... htela sam, ali...

– Ali šta?

Nije ništa odgovorila.

Zrak mesečine zablistao je u njenoj zlatnoj kosi i u trenutku se učinilo kao da oko glave nosi oreol.

– Pitala sam se da li mogu da učinim nešto za vas.

I pre nego što je Holidej stigao bilo šta da kaže, pružila je ruke i obgrlila ga oko vrata. Već u sledećem trenutku su se poljubili. Usne mlade Sindi otvorile su se nežno, stidljivo. Dok se samo kratko kolebao, a onda lagano odvojio njene ruke od svog vrata.

– Ne, Sindi, ne činite to. Možda biste jednoga dana zažalili zbog svega, jer život ne prašta greške.

Rukom je dodirnuo obod šešira, popeo se u sedlo i lagano odjahao u noć.

Sindi je i dalje nepomično stajala dok su se nestašni mesečevi zraci igrali u njenoj kosi boje zlata.

* * *

Kao i obično, Holidej se probudio veoma kasno. Potrajalo je prilično dok se nije sredio, obrijao i obukao. Pre nego što je izašao iz sobe proverio je da li mu se „koltovi" lako vade iz futrola i natukao šešir još dublje na čelo. Izašao je napolje i ljubazno pozdravio gospođu Parker koja je radila u bašti sa cvećem.

Na ulici je bilo malo prolaznika, a i oni koje je sreo sa snebivanjem su mu se sklanjali sa puta. Učinilo mu se da u njihovim očima zapaža neki neodređen strah i nedoumicu. Slično je bilo i sa retkim gostima u salunu. Čak je i krčmar koji mu je poželeo „dobar dan" izbegao da ga pogleda u oči. Bili su to za Doka suviše poznati znaci da bi dugo ostao u nedoumici. Nešto se spremalo i to nešto veoma rđavo.

Ipak, doručkovao je na miru i posle popušene cigare i čašice brendija otišao do štale. Od ćutljivog momka preuzeo je Miga i uputio se u preriju. Hteo je da se pritaji i iz prikrajka malo osmatra farmu Mortonovih. Slutio je da će sledeći Lankasterov korak biti usmeren baš tamo.

Posle dužeg jahanja izbio je na šumom obraslo uzvišenje nedaleko od kuće. Dan je bio sunčan, ali se na travi u šumarku još ponegde zadržala rosa. Posle stotinak metara jahanja kroz šumu ugledao je obrise kuće, ali i još nešto što ga je nateralo da stane kao ukopan.

Grupa konjanika šunjala se prema brvnari Mortonovih, opkoljavajući je sa svih strana. Izbrojao je desetoricu i svi su držali oružje na gotovs.

Jedan od jahača bio je i šerif Dauni. Nagnut u selu, u ruci je držao dugačku crnu „vinčesterku", a pored njega je jahao Bob Lankaster sa revolerom u ruci i ciničnim pobedonosnim osmehom na neobrijanom licu. Dok je pre-

poznao i Džejda Kingslija, odmah primetivši da ostali nisu sa „Lankaster" ranča. To su, izgleda, bili građani, zaključio je Holidej i poterao konja tačno prema njima.

Džejd ga je prvi spazio i unezvereno se okrenuo prema Lankasteru. U isti mah ga je ugledao i šerif.

– Dobar dan, Holideje – pozdravio ga Dauni hladno.

– Dobar dan. Šta vi radite ovde? – upitao je Dok osmotrivši ljude. – Zar nije neučtivo ići u posetu ovako naoružan?

– Ovo nije poseta već potera! – odbrusio je šerif. – Svi ovi ljudi su moji pomoćnici koji su položili zakletvu, pa zato držite ruke dalje od revolvera!

– Dobro, ali ipak mi niste odgovorili na pitanje.

– Ovde smo zbog Mortona – dobacio je Lankaster kratko.

– Došli smo da ga uhapsimo – objasnio je Dauni.

– A zbog čega?

– Zbog krađe stoke – odgovori rančer podsmešljivo. – Pa zar vam nisam rekao da je ta sorta nepopravljiva, Holideje? Oni će vam ukrasti sve na šta mogu da stave šapu i posle uspeti da se izvuku. Međutim, Morton je ovoga puta napravio grešku i pokušao da ukrade moju stoku po danu. Video ga je jedan veoma pouzdan svedok.

Za to vreme ljudi su opkolili brvnaru. Dvojica su ostali na padini iznad kuće dok su se ostali rasporedili u polukrug. U tom momentu iz kuće je istrčala Sindi i odmah ga spazila.

– Mister Holideje, šta je ovo? – prošaputala je, uplašeno gledajući u upereno oružje.

– Dauni tvrdi da su svi ovi ljudi njegovi pomoćnici – rekao je Dok. – Oni kažu da je vaš brat kradljivac stoke.

– To je odvratna laž! – planula je Sindi.

– Možda bi trebalo nešto da čujete, devojko – dobacio je šerif ozbiljno. – Jedan svedok je prijavio Klifa da je ukrao goveda sa „Lankastera". Dolazeći ovamo videli smo tu stoku. Eno je tamo iza brega, na vašoj zemlji.

Lankaster je klimnuo glavom dok mu se u očima mogao videti pobednički sjaj.

– Šta!? – kriknula je devojka. – To nije istina!

– Videli smo, gospođice – potvrdio je jedan od konjanika. – Videli smo stoku svojim očima i sva je nosila žig „Lankastera".

– Mora biti da su goveda zalutala! – branila se Sindi očajnički.

– Ne zaboravite da postoji svedok koji je video krađu – podsetio je šerif.

Devojka se okrenula i prezrivo odmerila Lankastera.

– Ti si to udesio, gade! Sve ovo si podmetnuo Klifu! Dobro znaš da on nije ukrao nijedno tvoje grlo!

– Tračimo vreme – promrmljao je Lankaster. – Došli smo da Klifa Mortona sprovedemo u zatvor i to ćemo učiniti.

– Bar niste nameravali da ga linčujete kao prošli put – promrmlja Dok mrzovoljno.

– Izvucite Mortona napolje! – naredi šerif, dajući istovremeno znak trojici članova potere. – Verovatno sada spava, jer je jutros naporno radio!

– Holideje – dobacio je Lankaster – ostanite gde ste! Ako ne poslušate naređenje, doći ćete u sukob sa predstavnicima zakona.

– Mister Dok... – zaustila je Sindi.

– Ne možemo ništa da učinimo – prekinuo je blago. – Bar za sada...

– Blagi bože! Zar ćemo morati da stojimo i gledamo? – zavapila je devojka očajnički.

Za to vreme trojica članova potere oprezno su prišli brvnari.

– Mortone! – povikao je Dauni. – Izađi napolje i uštedi nam trud! Opkoljen si!

Mali prozor pored vrata škripeći se otvorio. Kroz otvor se promolila cev puške, a iza kundaka se naziralo bledo lice Klifa Mortona.

– Ovde sam, Dauni – odvratio je mladić resko. – Budan sam i sve sam čuo. Vi dobro znate da nisam lopov i da mi je sve ovo nameštено.

– To ćeš reći sudiji – odbrusio je Dauni. – Za sada si uhapšenik. Baci pušku i izađi napolje ruku dignutih uvis.

– Vraga ću izaći! – prasnuo je Morton i uperio pušku na trojicu koji su prišli najbliže. – Ako priđete samo još jedan korak prosuću vam mozak!

– Klife, stanite! – umešao se Holidej i u dva koraka se našao između puščane cevi i trojice članova potere. – Poslušajte me, molim vas. I sami znate da je Dauni šerif, a ovi ljudi su njegovi pomoćnici. Verujte mi, nema druge nego da se predate. Ako počnete sa pucanjem, stavićete se sa druge strane zakona i postaćete bandit. U svakom slučaju, njih je desetorica.

– Prvi put da od vas čujem nešto razumno, Holideje – dobacio je Lankaster.

– Klife! – povikala je Sindi očajničkim glasom. – Mister Holidej je u pravu. Baci pušku, molim te. Borićemo se na sudu.

– Da se borimo protiv nameštenog suđenja? – prokomentarisao je mladić, još uvek stežući pušku.

– Nemate drugog izbora – ponovio je Holidej mirno.

Lankaster je sa zanimanjem odmerio Holideja, a onda digao pištolj.

– Čuo si šerifa, Mortone. Uhapšen si i zato baci pušku!

Nakon nekoliko sekundi, mladić je olabavio stisak prstiju, a puška je pala kroz prozor i uz mukli udar tresnula u prašinu.

Klif se udaljio od prozora i izašao napolje. Dauni je poterao konja napred i jednom od trojice ljudi dobacio lisice. Čulo se jedno metalno „klik" i mladić je jedva čujno uzdahnuo.

– Dovedite mu konja! – naredio je Dauni.

Sindi je kao skamenjena posmatrala kako dvojica ljudi ulaze u njihovu štalu i uzimaju konja koji će njenog brata odvesti u zatvor.

– A ko je taj „pouzdani svedok"? – zapitao je Dok.

– Ne mogu da otkrijem njegovo ime, ali mogu da kažem da nije sa Lankasterovog ranča. To je nezainteresovana osoba koja želi da pravda bude zadovoljena.

– Zašto mi onda ne kažete njegovo ime?

– Saznaćete ga veoma brzo, jer će mladić sutra ujutro biti izveden pred sud.

– A posle toga na vešanje – dodao je Lankaster samouvereno. – Krađa stoke u ovoj zemlji je težak zločin.

Holidej oseti grčevit stisak devojčinih prstiju na mišici.

– Nevin sam – dobacio je Klif pre nego što su ga poveli. – Nikada nisam uzeo ni jedno grlo sa „Lankastera"!

– Bojim se da ne izgleda tako, Morto-ne – rekao je šerif, a onda se okrenuo prema Sindi. – Uzgred rečeno, gospođice, bio mnogo ili malo kriv, vaš brat ima pravo na branioca. U Dejtonu postoji advokat po imenu Edvin Hartli. Toliko da znate. Možete mu se slobodno obratiti

Posle toga, potera se udaljila odvodeći uhapšenika.

– Mister Holideje, šta da radimo? – upita Sindi bleda kao kreč.

– Najpre ćemo otići da vidimo tog Edvina Hartlija – odvratio je Dok.

* * *

Kada su Holidej i Sindi ušli u njegovu kancelariju, advokat je sedeo za stolom i pijuckao crno vino. U prvom trenutku se činilo kao da nije ni primetio posetioce, jer je nepomično sedeo i praznim pogledom zurio kroz prozor. Imao je dečije, glatko izbrijano lice, kukast nos i debele usne.

– Gospodine Hartli – kazala je Sindi – potrebna nam je vaša pomoć.

Advokat se okrenuo i sa čuđenjem je pogledao.

– Vi ste sestra onog farmera?

– Onda znači, znate?

– Šerif Dauni mi je rekao da ćete navratiti – odvratio je i okrenuo se prema Doku. – A vi ste?

– Holidej.

– Ah, da... – promrmljao je Hartli i nasuo još vina u čašu. – Da, da, čuo sam za vas i hoću da vam dam savet, dobri čoveče. Budite oprezni, inače će i vama biti potreban advokat.

– Ko vam je to rekao? – upitao je Dok oštro.

– To ja vama kažem, jer imam dovoljno iskustva. Ne znam nikoga ko se Lankasteru isprečio na putu, a da nije doživeo neke neprilike.

– Hvala na upozorenju, ali ne bih o tome. Sada smo ovde zbog Klifa Mortona.

– Naravno, naravno – odvrati gospodin Hartli zureći u čašu. – Prvo mi recite koliko mogu da budem otvoren.

– Koliko hoćete – rekao je Dok mirno.

– Po onome što sam čuo, slučaj je jasan. Dakle, jedan uvaženi građanin video je kako vaš brat preseca žicu na ogradi koja opasuje ranč „Lankaster" i odvodi sa sobom jedan broj goveda. Vršeći svoju građansku dužnost, čovek je obavestio predstavnika zakona,

posle čega je sastavljena potera sa zadatkom da nađe i privede prekršioca. Pritom su članovi potere videli ukradena goveda koja su bila na Mortonovom imanju.

– Klif nije lopov, mister Hartli! – dobacila je Sindi sa suzama u očima.

– To je samo vaša tvrdnja – odvratio je Hartli.

– Ali... Klif mi je brat i dobro ga poznajem...

– Zna ga i svedok, kako reče šerif Dauni – promrmljao je advokat. – Istina je da šerif nije otkrio identitet svedoka, ali me je uverio da je u pitanju pouzdan, uglađen čovek koji nema veze sa Lankasterom ili nekim drugim stočarom. Drugim rečima, taj čovek nema razloga da laže.

– On svakako laže – prasnula je Sindi.

– A šta ćemo sa govedima na vašem imanju? – pitao je Hartli. – Da li su sama tu došla?

– To je mladiću podmetnuto – umešao se Holidej.

– Zar? Jasno vam je da takvu tvrdnju morate da dokažete.

Holidej izvadi cigaru iz tabakere.

– Kako mi se čini vi niste zainteresovani da branite Mortona?

– To nisam rekao – promrmljao je Hartli.

– Ali ste, izgleda, uvereni da je kriv.

– Pokušavam da vam objasnim kako će sud gledati na taj slučaj.

– Kao da je već završen?

– Iskreno rečeno, da – odvratio je advokat ravnodušno.

– Mister Hartli – prasnula je Sindi. – Hoćete li vi da branite moga brata ili samo gubimo vreme?

– Lično mislim da bi mladić trebalo da prizna krivicu i zamoli za milost.

– Šta? – uzviknula je Sindi,

– Terenski sudija dolazi sutra, mister. Zove se Šon Tagart i veoma dobro ga poznajem. On je skroman, bogobojažljiv čovek i neće poslati uhapšenika na vešala ako ovaj prethodno sve prizna. Isto tako zna da bude strašno strog ako uhapšenik tvrdi da je nevin, a sve činjenice govore protiv.

– Ali Klif nema šta da prizna! – uporno je ponavljala Sindi. – On je zaista nevin!

Međutim, advokat kao da je nije čuo.

– Ako Morton prizna krivicu i pokaže kajanje, Tagart će mu „odrezati" dvadeset godina – promrmljao je. – Mislim da je to mnogo bolje od vešala, nije li tako?

– Manite se tih glupih predloga! – presekao ga je Holidej ledeno. – Zaboravite na Mortonovo priznanje krivice i računanje na milosrđe nekog biblijaša. Kao što je mis Sindi rekla, Klif je nevin. Utuvite to u vašu tvrdu glavu, Hartli i pođite na sud da tako nešto i dokažete. Ako ste nesposobni za tako nešto, onda dignite ruke od slučaja. Klif će se bolje braniti sam.

Hartli je iznenađeno zatreptao, brzo ispio vino rekao: – Posetiću Mortona. Ako ne želi da prizna krivicu, ja ću ga braniti i nastojaću da dokažem njegovu nevinost.

– Voleo bih da počnete – rekao je Dok ustajući.

– Naravno, ali ima nešto što bi trebali da dogovorimo pre toga.

– A to je?

– Nagrada za moje usluge – kazao je Hartli.

– Koliko to iznosi?

Advokat je odmerio devojku i odlučno podigao bradu.

– Braniću vašeg brata za pedeset dolara.

– Pedeset dolara? – prošaputala je ona bespomoćno.

– Ne brinite, Hartli – kazao je Dok mirno. – Dobićete traženi iznos. Ja ću sve regulisati.

Devojka ga pogleda sa mešavinom radosti i zaprepašćenja.

– Mister Holideje...

Dok podiže ruku dajući joj do znanja da treba da krenu.

– Videćemo se na sudu – dobacio je advokat ustajući.

– Svakako – odvrati Holidej hladno. – I postarajte se da zaslužite tih pedeset dolara, Hartli!

* * *

Dok je pažljivim pogledom pratio pokrete sudije Šona Tagarta koji je nagnut preko svog sudijskog stola, posmatrao visokog Indijanca ispred sebe okovanog u lance. Njegovo lice bilo je ozbiljno i izgledalo poput maske, a tamne oči prodorne i lukave.

Indijanac je bio optužen da je prošle nedelje bio pijan.

Dok je sudija sipao tiradu kako je piće veliko zlo, Dok se osvrnuo po sudnici. U zadnjem desnom uglu spazio je Lankastera sa dvojicom plaćenika. Primetivši njegov pogled, rančer se prezrivo osmehnuo.

Naravno, to nije uznemirilo iskusnog Holideja mada mu je Lankasterovo prisustvo pokazalo koliko je Mortonov slučaj značajan za sve stočare. Ako naseljenik bude osuđen, to će značiti neku vrstu pobede „Lankastera" i zadavanje teškog udarca naseljeničkoj stvari. Klif Morton je mesecima bio nezvanični lider naseljenika, osoba kojoj su verovali i koja je bila oličenje njihove borbe. Ako on bude obešen ili osuđen na robiju, svi ti ljudi će pokleknuti i izgubiti hrabrost i volju.

Čekić sudije Tagarta udario je o sto nakon izricanja presude Indijancu i šerif je izveo zatvorenika. Ubrzo se vratio vodeći sa sobom okovanog Klifa Mortona.

– Ovaj čovek je optužen za krađu stoke, časni sudijo – objavio je šerif Dauni.

Sudija nabra obrve,

– Kako se optuženi zove?

– Klif Morton, gospodine.

– Ima li branioca?

– Morton je moj klijent – rekao je Hartli ustajući.

– U redu. A sada izvolite, šerife.

Čovek sa zvezdom je očigledno uživao u ulozi tužioca. Lagano je prišao stolu i počeo svoje izlaganje.

– ... i kao dokaz za ovo pozivam na mesto za svedoke Robina Markama –

rekao je na kraju, pošto je detaljno opisao događaj i izložio sve što je imao.

Markam je ustao. Bio je to visok mršav čovek razbarušene crne kose i čupave brade. Imao je oko trideset i pet godina, elegantno, pomalo tesno odelo i pogureno držanje. Brzo je prošao pored Holideja i Sindi i uputio se ka malom ograđenom prostoru za svedoke. Posle zakletve na Bibliji i davanja ličnih podataka, šerif ga je pitao.

– Recite sudu gde ste bili juče oko pet časova ujutro!

– Jahao sam u grad putem uz potok koji jednim delom ide pored ograde mister Lankasterovog imanja.

– U redu! Sada nam svojim rečima ispričajte šta ste videli.

Čovek se nakašlja.

– Slučajno sam zastao kod jednog stabla da se malo okrepim viskijem kad... – video je izraz mrštenja na sudijinom licu i brzo se ispravio. – Ovaj, zastao sam da se odmorim... Pogledao sam na put i video jednog konjanika kako prelazi preko potoka.

– Ko je to bio? – zapitao je šerif.

– Optuženi Morton.

– To je laž! – povikao je mladi Klif gledajući u advokata. – Hartli, kažite nešto!

– Smirite se, Mortone! – zapretio mu je sudija Tagart mršteći se. – Vaš branilac će kasnije imati šansu da postavi pitanja optuženom. A sada budite mirni i ubuduće poštujte ovaj sud! Nastavite!

– Video sam kako je Morton sjahao i presekao žicu ograde ranča „Lankaster". Onda je prošao kroz otvor i počeo da skuplja goveda sa ranča gospodina Lankastera.

– I onda?

– Poterao ih je kroz otvor.

– Znači, vi ste videli kako Morton krade mister Lankasterova goveda?

– Da.

– Svedok je vaš, gospodine Hartli – rekao je Dauni smešeći se.

Advokat je još jednom pogledao u spise i lagano ustao dok mu se na licu ocrtavala ravnodušnost pomešana sa dosadom.

– Samo nekoliko pitanja, mister Markame.

– Izvolite?

– Koliko blizu ste bili u odnosu na optuženog onoga dana kada ste videli da ulazi na Lankasterov ranč?

– Dovoljno blizu.

– A koliko je to? – nije se dao Hartli.

– Dovoljno blizu da mu jasno razaberem lice.

Članovi porote izmenjaše značajne poglede.

– A Morton nije video vas?

– Pa to je zato što... pretpostavljam da je bio koncentrisan na goveda – odvratio je Markam što je izazvalo smeh na mnogim licima.

– I kako ste se vi ponašali? Da li ste ga opomenuli da to ne radi?

– Ja sam miroljubiv čovek, mister Hartli – odgovorio je Markam glumeći skromnost. – Nisam želeo da budem uvučen u neku pucnjavu.

– To vam je pametno, mister – kazao je sudija Tagart i nešto nalik na senku

topline odjeknulo je u njegovom glasu. – Uvek sam govorio da nasilje rađa nasilje.

Markam se osmehnuo krajem usana.

U Holideju je proključao gnev kada je video da se Hartli koleba umesto da napada.

– To bi bilo sve, mister Markame – dobacio je advokat pomirljivo.

– Ne, nije sve – rekao je Holidej čiji je glas odjeknuo u sudnici kao zapinjanje oroza.

– Mister Holideje, molim vas! – uzviknuo je Hartli, iznerviran narušavanjem sudske procedure.

Sudija Tagart je lupio čekićem po stolu, a lice mu se zajapurilo.

– Ko je taj čovek, šerife? – upitao je ljutito.

– Zovem se Holidej, sudijo – preduhitrio ga je Dok.

– Mister Holideje – obratio mu se sudija ljutito – vi narušavate red i vrđate sud!

– Hteo bih da postavim svedoku jedno pitanje koje je advokat očigledno zaboravio, časni sudijo.

– Mister, molio bih vas da...

– Samo jedno pitanje, sudijo.

Kao hipnotisan, Tagart je spustio čekić i slegnuo ramenima.

– Ovo je van pravila, ali ću ipak dozvoliti, mister.

– Protestujem! – dobacio je šerif.

– Prigovor se odbacuje.

Holidej klimnu glavom i pogleda u svedoka.

– Evo mog pitanja koje je Hartli zaboravio, Markame. Dakle, koliko ti je Lankaster platio da lažeš?

Rančer je ljutito skočio odgurnuvši stolicu. Bio je toliko besan da u prvom trenutku nije znao šta da kaže. Što se tiče svedoka, on je počeo uplašeno da se osvrće dok je sudija podizao ruku čvrsto stežući čekić.

– Kakvo je ovo pitanje, Holideje? I molim vas, vratite se na svoje mesto.

Dok je bio neverovatno miran.

– Dobro, poslušaću vas, ali očekujem odgovor.

– U redu, dobićete odgovor, samo se svi smirite – odbrusio je sudija i pogledom obuhvatio sve prisutne u prostoriji. – Dakle, mister Markame? Dajte nam već jednom taj odgovor!

Ovaj se ušeprtljio.

– Ja jedva da poznajem mister Lankastera. I svakako da ne bih lagao. Zakleo sam se da ću govoriti istinu.

– Onda možete napustiti svoje mesto, Markame – konstatovao je sudija.

Holidej se vratio na mesto znajući da je uzdrmao svedoka, ali mu je bilo jasno da to nije dovoljno. Šerif Dauni je nastavio sa dokazivanjem optužbe i još jednom ponovio sve što je rekao na početku.

Zatim je došao red na branioca. Njegov advokat je pozvao samo jednog svedoka, a to je bila Sindi Morton. Devojka je pod zakletvom izjavila da je njen brat u to vreme popravljao ogradu na ranču i nekoliko puta ponovila da on nije lopov i da mu je sve ovo podmetnuto.

Hartlijeva odbrana bila je mlaka i odmah je bilo jasno da nije poštena.

Zatim se porota povukla na većanje.

Sledećih pola sata bili su za mladu Sindi pravi pakao. Iako je Holidej pokušavao da priča sa njom, devojka nikako nije mogla da se smiri.

Napokon su stigli i članovi porote.

– Da li ste doneli odluku? – upitao je sudija, prethodno zapovedivši da svi prisutni ustanu.

– Jesmo – kazao je porotnik, crnpurast debeljko buljavih očiju.– Smatramo da je optuženi Klif Morton kriv za krađu stoke gospodina Lankastera.

Dokovo lice ostalo je bezizražajno, a devojka koja je sedela pored njega počela je neutešno da jeca.

– Tišina, molim! – upozorio je sudija i okrenuo se prema optuženom. – Imate li vi nešto da kažete, Mortone?

– Imam – odvratio je mladić muklo. – Izjavljujem da sam nevin i da nikada nisam ukrao nijedno Lankasterovo grlo. Kao što reče gospodin Holidej, rančer je sve ovo namestio kako bi nas oterao iz doline. On je taj...

– Ni reči više! – uzviknuo je Tagart i nervozno lupio čekićem o sto. – Ti si drzak i nemaš nikakvog poštovanja prema sudu, mladiću! Nadam se da ćeš se pomiriti sa Stvoriteljem do ponedeljka, jer ovaj sud presuđuje da u ponedeljak ujutro budeš izveden do drveta za vešanje i obešen. I neka se Gospod smiluje tvojoj grešnoj duši!

Mladić je pobledeo i pogledao u sestru koja je zagnjurila lice u šake i gorko plakala. Pokušao je još nešto da kaže, ali ga je šerif zgrabio i poveo ga napolje. Dok je mirno sedeo i posmatrao Hartlija koji je lenjo kupio papire sa stola i stavljao ih u torbu. Samo je krajičkom oka spazio Lankasterovo iscereno lice.

– Mir u sudnici! – povikao je sudija nastojeći da umiri ljude koji su glasno zažagorili. – Sledeći slučaj! – dodao je i pogledao prema ulaznim vratima.

Za to vreme Dok je uhvatio devojku za mišicu i praktično je izvukao napolje. Ispred je bilo nekoliko naseljenika koji su sa nestrpljenjem iščekivali presudu. Videvši uplakanu Sindi, shvatili su šta se dogodilo.

– Mister Holideje... – promucala je. – Zar ne postoji ništa što još možemo da učinimo?

– Samo se smirite, mis. Imamo vremena do ponedeljka ujutro. Do tada ću smisliti nešto.

– Markam je lagao – prošaputala je očajnički.

– Znam, ali porota mu je poverovala i jedino je to važno. A sada se vratite kući i ne očajavajte. Setio sam se šta treba da preduzmem.

Ona ga pogleda pravo u oči.

– Markam? – upitala je.

– Da, Markam.

– Ne verujem da će vam se pružiti prilika da mu priđete – dobacio je Hefner, doseljenik koji je stajao odmah pored njih. – On je pod zaštitom.

U tom trenutku vrata sudnice su se otvorila i na njima se pojavio Markam. Levo i desno od njega išli su Lankaster i Kingsli, dok je iza njega koračao

korpulentni čovek odeven u kožno terensko odelo i plavu košulju.

– Brus Tenison – objasnio je čovek Holideju. – On je Lankasterov nadzornik.

Još dvojica ljudi sa „Lankastera" dočekali su ih na trotoaru, a onda su se svi lagano uputili ka svojim konjima.

– Lankaster se pobrinuo za sve – promrmljao je Dok. – Izgleda da ga vodi kod sebe na ranč.

– Sigurno da primi novac – dodala je Sindi ogorčeno.

– A gde živi taj Markam, Hefneru?

Čovek slegnu ramenima.

– Čuo sam da mu je kuća negde van grada – dodao je Bernard, drugi doseljenik koji im je u međuvremenu prišao.

– Trenutno je najbolje da Lankaster veruje da smo se predali – kazao je Dok pogledavši prema grupi koja se udaljavala. – Sada bi bilo najbolje da se svi vratite svojim kućama. Napravićemo neki plan.

Ljudi su ga poslušali, a on je pozdravio Sindi i ćutke krenuo ka salunu. Ušao je unutra ne gledajući ni levo ni desno i naslonio se na šank.

Blejk Kilder ga je natmureno odmerio.

– Šta želite?

– Brendi. I to celu bocu.

Ćutke je uzeo flašu i seo za sto pored prozora. Salun je bio skoro prazan i za trenutak je odahnuo. Sipao je piće u čašu i posmatrao šestoricu konjanika na trgu koji su upravo odlazili iz grada.

– Želiš da saznaš nešto o Markamu? – začuo je glas pored sebe i iznenađeno se trgao. Pored stola stajala je Doli Džejkobs sa čašom u ruci i blago se osmehivala.

– Sedi, Doli – pozvao ju je tiho.

Devojka je sela na stolicu pored njega i uklonila sa čela pramen bakarnocrvenih uvojaka.

– Jedan od naših šankera bio je u sudnici – prošaputala je. – Došao je pre nekoliko minuta i odmah mi ispričao šta se desilo.

– Markam je lagao – izusti Dok hladno.

– I ti nameravaš da ga se dočepaš?

– Ako budem saznao gde živi...

– Ja znam gde obično boravi – rekla je Doli jednostavno.

Dok joj ćutke nasu piće spreman da sluša.

Uzela je jedan gutljaj i lagano se stresla.

– Lankaster je izabrao pravog čoveka da laže za njega – promrmljala je. – Malo ko od građana zna gde on uopšte živi. Poznato je samo da je kopač zlata i da s vremena na vreme navrati u grad.

– Ali ti si rekla da znaš. Kako ti je to pošlo za rukom?

Setno se nasmešila.

– Gosti pričaju, Dok. I sam znaš da muškarci ženama kao što sam ja često govore o sebi. Pogotovo ako joj nude brak.

Dok iznenađeno podiže obrve.

– I?

– Brvnara Roba Markama je na mestu gde se račva potok Rok Krik. To je zapadno odavde, negde duž puta koji su traperi napravili kroz indijansku teritoriju. Često ju je pominjao govoreći da bi to mogao da bude naš zajednički dom.

– Ali ti nisi prihvatila taj predlog?

– Mnogi su mi to predlagali, Dok. Ali, ti me poznaješ.

– Da, Doli, poznajem te – potvrdio je s toplinom u glasu. – I mnogo ti hvala za ovo. Odjahaću tamo i potražiću tog tipa. Mislim da bismo nas dvojica imali o čemu da porazgovaramo.

– Dok...

– Da?

– Ostani malo sa mnom – pozvala ga je. – Markam je otišao na Lankasterov ranč pa ćeš do Rok Krika stići mnogo pre njega čak i ako se zadržiš.

– Drugi put, Doli.

Devojka je napućila usne.

– Znaš, Džone Holideje, polovina muškaraca u ovom gradu dala bi svoju nedeljnu platu da provede sa mnom makar jedan sat. Ima i takvih koji bi hteli da me uzmu za ženu uključujući bankara Kirkvuda i šerifa Daunija.

– Zar i Dauni? – Dok je iznenađeno pogledao.

– On bi žarko želeo da me se domogne. Znaš, neko vreme sam čak bila u iskušenju, jer brak bi me izvukao iz saluna i obezbedio mi sasvim drugi položaj. Ali ipak se ne bih se udala za policajca, pogotovo ne takvog kao što je Dauni.

No, to nije pokolebalo Doka.

– Doviđenja, Doli – kazao je i udaljio se.

Kiša je prestala i sunce je uporno pokušavalo da se probije kroz oblake. Svratio je u trgovinu i kupio jedan ogrtač za kišu, a onda otišao u štalu po Miga. Napustivši grad uputio se prema zapadu. Posle nekog vremena prerija je počela da se pretvara u tamne, neravne brdske prevoje. Bila je to zemlja Šošona, opasna teritorija za svakog belca. Ali tamo negde nalazila se Markamova brvnara. On je trenutno kod Lankastera, ali pošto je ubeđen da su se naseljenici predali, sigurno se neće dugo zadržavati kod rančera. Pošto dobije obećanu nagradu sigurno će se uputiti kući.

A tamo će ga sačekati on.

Brže je poterao konja i obazreo se oko sebe. Bio je petak. Dakle, imao je dva i po dana da od Markama izvuče istinu i dovede ga u Dejton da promeni iskaz.

* * *

Našavši se izvan doline, Holidej je odabrao zapadni put, uz reku čija se površina blistala poput ogledala. Jahao je veoma brzo svaki čas pogledajući u nebo. Oblaci su se razišli i sunce je vrlo brzo pripeklo tako snažno da se zemlja za tili čas osušila, a blatnjave barice duž puta nestale kao rukom odnesene. Posle nekog vremena napustio je reku i uputio se ka tamnim brdskim vrhovima. Put se peo prolazeći ispod ogromnih krošnji stabala i

rumenog tepiha tek rascvetale žalfije. Vrhovi pred njim zasecali su plavetnilo neba kao oštri pocrneli zubi.

Došlo je posle podne i senke su počele da se izdužuju.

Put se i dalje penjao vijugajući preko obronaka od krečnjačkih stena. Na jednom mestu Dok je zastao, zategao uzde i za trenutak se okrenuo. Dolina mu je sada izgledala kao udaljena zelena mrlja.

Zatim je pogledao prema visokim vrhovima brda i video mesto gde se put gubi u uzanom prolazu. U apsolutnoj tišini koja je okolo vladala čuo se samo šum krila orla koji mu je kružio tačno iznad glave. Spustio se niz gladak prevoj i počeo dugo i zamorno penjanje do prolaza.

Posle nekog vremena stigao je do te tačke i oprezno ušao u prolaz. Visoki kameni zidovi zaklonili su mu sunce i trebalo mu je nekoliko trenutaka da se privikne. Išao je uzanom stazom i udari kopita o kameno tlo jasno su odzvanjali klancem. Posle nekoliko oštrih krivina ostavio je iza sebe kamene zidove i izbio na širok greben gde je rešio da odmori konja.

Sjahao je i zapalio cigaru.

Iza prevoja dizali su se moćni vrhovi. Bilo je to poslednje utočište Šošona, tog nekada tako ponosnog naroda, koji je naseljavao teritoriju Nevade. Posle decenija sukoba sa moćnijim neprijateljem, većina plemena saterana je u rezervate gde su zavisili od hrane i sredstava koja su im dodeljivali vladini službenici. Oni najenergičniji i najponosniji pobegli su otuda, pretpostavljajući tome život u slobodi pustara.

Dokov pogled sledio je trasu puta do mesta gde se on ponovo peo prema tri neobična, potpuno jednaka kupasta brda. Bilo je očigledno da je put veoma retko korišćen i da su njime prolazili samo hrabri i odvažni.

Krenuo je posle nekih desetak minuta, a kada je stigao do drugog uzvišenja već se hvatao sumrak.Vetar je prestao da duva tako da je u prirodi vladala potpuna, gotovo avetinjska tišina. Sjahao je i ulogorio se u skučenoj uvali zaklonjenoj jednim usamljenim džinovskim stablom.

Odlučio je da ne spava već samo malo da se odmori i sutra rano nastavi put.

Kada je hladna ruka noći stegla indijansku zemlju, iza oblaka je izronio žuti srp meseca. Pažljivije se umotao u ćebe i pomislio da možda tim istim putem jaše i Rob Markam koji zadovoljan i srećan žuri kući.

Posle nekoliko sati lakog dremeža, Dok je oko tri sata ujutro ustao i mesečinom obasjanim putem nastavio da jaše kroz divljinu. Nekoliko puta je iz tame čuo neprijatno zavijanje prerijskih vukova, ali je bez zastajkivanja nastavio dalje. Sada se put neprestano peo sve više prodirući u samo srce planine. Stigavši do određene tačke iznenada je počeo da se spušta u pravcu jednog kamenitog bazena.

Osvanulo je hladno jutro baš kada je Holidej stigao do potoka koji se zvao Rok Krik. Pre nego što je pošao putem

za koji mu je rekla Doli, dopustio je Migu da pije vodu sa bistrih penušavih brzaka koji su hitali negde u dolinu.

Pošao je putem uz potok baš kada je sunce izvirilo iza horizonta. Jutro je lagano odmicalo i posle nekog vremena lagani jutarnji povetarac se pretvorio u vreo dah. Sunce je stiglo do zenita.

Jedan čas kasnije, Dok je ugledao mesto na kojem se potok račva.

Na obali šireg rukavca dizala se skromna brvnara napravljena od stabala kojih je u bazenu bilo u izobilju. Ugledavši je, Dok se zaustavi u senci zupčaste stene. Dobro je osmotrio brvnaru koja je počivala u tišini, pečena žestokim, vrelim suncem.

Posle nekog vremena rešio se da krene i oprezno poterao Miga preko blatnjave zaravni. Držeći ruku na dršci revolvera, zategao je vođice nedaleko od kolibe i zaustavio se.

Sjahao je obasjan bleštavim suncem, i lagano zakoračio ka tremu. Pritisnuo je kvaku, ali ništa. Vrata su bila zaključana. Koraknuo je u stranu i provirivši kroz jedini prozor, ugledao je malu odaju u polutami. Ipak je mogao da vidi obrise jednog ležaja, stola, stolice i primitivnog drvenog ormana. Pored ognjišta je bilo razbacano posuđe, a na malenoj zidnoj polici videlo se nekoliko čaša.

Pošto se uverio da nema nikoga, obišao je brvnaru i ostavio Miga u štali sklepanoj od dasaka koja se nalazila iza kuće. Zatim je uzeo nož iz bisaga, ponovo došao do ulaza i gurnuo sečivo između prozorskog krila i okvira. Gurajući oštricu niz okvir naišao je na metalnu rezu i vrhom noža pažljivo je izgurao iz ležišta. Zatim je lako podigao krilo uvis, preskočio zid i ušao unutra.

Markamova koliba zaudarala je na ustajali duvanski dim i vapila je za vodom, krpom i čistim vazduhom. Neoprani sudovi svemu su dodavali neki kiselkasti zadah.

Zaista strašno, pomisli Holidej. I tu kolibu je Markam želeo da podeli sa Doli Džejkobs? Nasmejao se i odmahnuo rukom pokušavajući da zamisli lepu Doli u ovom ambijentu.

Neko vreme je držao otvoren prozor i sedeo mirno pušeći.

Vreme je sporo odmicalo. To mu nije smetalo pošto je znao da mora biti strpljiv. Popodne se lagano vuklo. Nekoliko puta je pogledao napolje prateći zrake sunca koji su se presijavali na površini vode. Nekoliko puta je čuo glasan šum praćakanja ribe u tihom žuborenju. Još uvek je mirno sedeo tako da je jasno mogao da čije i druge zvuke divljine: zavijanje vukova, gladno kričanje lešinara u letu i udaljeni krik kojota. Najzad se rumena sunčeva kugla spustila iza horizonta i vazduh je postao svežiji.

Dok je ustao i zatvorio prozor.

Spuštao se sumrak kada je ugledao konjanika.

Izvukao je revolver iz futrole i stežući dršku, lagano pritisnuo ručicu brave. Prišao je vratima i malo ih odškrinuo. Vireći kroz uzan dugačak prorez pratio je približavanje jahača i pri rumenom

odsjaju zapadnog neba prepoznao mršavo Markamovo lice. Ništa ne sluteći, on se mirno približavao svome domu.

Pola minuta kasnije bio je pred kolibom.

U tom trenutku Dok je širom otvorio vrata i uperio revolver na iznenađenog jahača.

– Ruke uvis, Markame!

– Šta... šta je, đođavola?! – prokrkljao je mršavko izbečivši se.– Holidej! Šta vi, pobogu radite...

– Čekam tebe, Markame – presekao ga je pustolov hladno. – U stvari, već dosta dugo te čekam. Zar ti je na Lankasterovom ranču priređena zabava?

Čovek još uvek nije mogao da se pribere.

– A šta vi... šta radite u mojoj kolibi?

– Rekao sam ti već. Osim toga, ja ću postavljati pitanja! Ipak, najpre sjaši. Samo lagano i mirno.

Kopač zlata je nosio revolver na bedru i pušku u futroli na sedlu. Za trenutak se kolebao šta da radi, a pogled mu je odleteo do kundaka.

– Ja to ne bih pokušavao – opomenuo ga je Dok zatežući obarač.

Pošto mu ništa drugo nije preostalo, Markam je lagano sjahao i stao pored svog konja. Dok mu je prišao, uzeo revolver iz futrole i onda ga poterao u brvnaru.

– Žalim što ti nisam pripremio kafu – dobacio je suvo.

– Slušajte vi...

– Ne, nego ti slušaj! Nisam prešao toliki put da bih ćaskao sa tobom! Došao sam ovamo zbog toga što je zahvaljujući tvom iskazu jedan pošten čovek osuđen na vešala. Nevin čovek, Markame. Zbog toga ćeš morati da promeniš iskaz i kažeš istinu.

– Šta?

– Koliko ti je Lankaster platio?

– Ništa.

– Isprazni džepove.

– Vraga ću ih isprazniti!

– Rekao sam ti da ih ispraznis!

Dugonja uzdahnu i nevoljno izvuče postavu džepova. Istoga časa na pod pade smotuljak novčanica.

– To je... od kopanja zlata... – promucao je jedva čujno.

– Podigni to! – naredi Holidej. – Koliko ima?

– Pa... iskop je bio veliki...

– Lažeš! To si dobio od Lankastera, zar ne? Tvoja krvava plata! Dobio si je lažući na sudu.

– Vi ste ludi.

– Lagao si na sudu, a lažeš i sada – ponovi Holidej mirno. – Nećeš se izvući! Vratićeš se u Dejton i kazati istinu.

– Znate šta, Holideje, lako je praviti se važan sa uperenim revolverom u ruci – odvratio je Markam podrugljivo.

Holidej odloži revolver na sto i okrete se prema njemu.

– Ne volim da prljam ruke, ali vreme je da te neko ubedi da kažeš istinu, Markame.

Podrugljiv osmeh na kopačevom licu pretvorio se u grimasu straha.

– Samo pokušajte – rekao je tiho.

Naravno, Holidej nije oklevao. Njegova pesnica se kao čekić sjurila na protivnikovu bradu. Markam se zaljuljao, ali pre nego što je uspeo da shvati šta ga je snašlo, sledio je jedan udarac u pleksus, pa još jedan potvrđujući tačno u bradu. Više nije bilo potrebno, jer se Markam teturajući sručio na ležaj.

– Ovo što si dobio nije ništa. Gadove kao što si ti treba ubiti, a to će se i desiti ako ne kažeš istinu, ništarijo.

Markam se odjednom istrgao, skočio prema stolu i uz trijumfalan poklič dograbio revolver. Holidej je poleteo da ga razoruža, ali je Markam bio brži – revolver je planuo i oprljio Doka po uhu. No, sledećeg trenutka on je uspeo da zgrabi mršavka za ruku tako da je novi hitac koji je uspeo da ispali proleteo kroz prozor kolibe.

– Dao si mi još jedan razlog da te ubijem, pseto! – prosiktao je Holidej pošto mu je oteo revolver. – Stani pored zida!

Markam nije imao kud. Ćutke je poslušao i naslonio se na zid.

– A sada hoću istinu!

– Čuli ste je... – promucao je ovaj.

Pucanj je potresao kolibu i vrelo tane je otkinulo pramen kose sa Markamovog temena. Kopač zlata je prestrašeno kriknuo.

– Sledeći put ciljam pravo u čelo – dobacio je Holidej ledeno.

Markam je muklo zastenjao i klonuo na pod, ali snažne i čvrste ruke su ga dohvatile i ponovo prislonile uza zid. Uspeo je da se održi na klecavim nogama, a krv mu je curila iz usta i nosa.

– Nemojte... nemojte me više tući – zaječao je.

– Neću više da prljam ruke, ali dobićeš šta zaslužuješ. Jeftino si prodao svoj život.

– Šta hoćete od mene?

– Hoću istinu ili si mrtav čovek!

– Za ime božje!

– Nisi se pozivao na boga kada si lagao u sudnici. Istinu!

– Lankaster će me ubiti!

– A ja ću te ubiti ako ne progovoriš. I to odmah! – zapretio je Holidej.

Lice mršavog kopača zlata dobilo je sivu boju.

– Lankaster mi je platio pet stotina dolara – kazao je tiho.

– Za lažan iskaz?

– Da. On je sve izmislio...

– Nisi, dakle, video kako Klif Morton krade Lankasterovu stoku?

– Nikada nisam ni prošao tim putem – priznao je konačno Markam.

Dok vrati revolver u futrolu.

– Idemo u Dejton.

– Za ime božje, nemojte! – zakukao je Markam.

– Polazimo iz ovih stopa, druškane. Idemo da šerifu ispričamo pravu verziju događaja. Dauni je izgleda naklonjen stočarima ili ih se pribojava. Ali to sada ionako nije važno. Kada čuje tvoju priču moraće da organizuje novo suđenje ili reaguje na neki drugi način. Sada uzmi svoj krvavi novac i spremi se, Markame. Pred nama je dugačak put.

– I to vrlo opasan – dobacio je kopač zlata uzimajući novčanice sa kreveta.

– Na šta ciljaš?

– Na Indijance. Šta ako nas napadnu?

– Nemoj da me zadržavaš već kreći! Moramo biti u Dejtonu do sutra uveče, bar nekoliko časova pre nego što strada nevino osuđen čovek. A za Indijance ne brini. Neki od njih me poznaju i sigurno nas neće napasti.

– Ali stvari stoje mnogo gore, Holideje! Koriz je pobegao iz rezervata sa grupom ratnika željnih skalpova. To sam čuo dok sam bio na Lankasterovom ranču. Računam da sam imao đavolsku sreću što sam uspeo da dođem ovamo sa kosom na glavi.

Holidej ga je mirno saslušao i odvratio: – Ipak ćemo poći za Dejton.

Markam se preznojio.

– Vi... možda niste čuli za tog Koriza...

– Čuo sam – potvrdio je Dok. – On je jedno otpadničko štene koje je i u rezervatu pravilo probleme sopstvenom narodu. Ali, Markame, ni da je sam đavo u pitanju ne bih odustao od toga da te odvedem u Dejton. Dauni će obesiti nevinog čoveka i ti moraš stići tamo da to sprečiš. Prema tome, moramo krenuti nadajući se da nam se neće desiti ništa loše.

– Neka nam sam bog pomogne ako naiđemo na Korizove ratnike – promrmljao je Markam izlazeći napolje.

Pet minuta kasnije već su jahali preko blatnjave zaravni. Nebo je bilo posuto zvezdama, a mesec pomalo bledunjav i delimično sakriven između oblaka. Holidej je računao da će, ako neprekidno budu u sedlu, stići u Dejton sutra u isto vreme. Sada su napustili bazen i ujahali u uzan planinski prolaz. Markam se nervozno vrpoljio i svaki čas zagledao u tamu koja ih je okruživala.

Posle ponoći Dok je dopustio deset minuta odmora. Markam je glasno odahnuo, dograbio čuturicu i otpio malo vode. Lice mu je bilo modro i natečeno i bolelo ga pri svakom pokretu.

– Tu su... osećam ih – došapnuo je Holideju.

Dok mu nije odgovorio već se bez reči okrenuo i ispod oka pogledao u mrak. Zupčasti greben trenutno je zaklonio mesec i sve okolo pritiskala je tama.

– Ja sam imao sreće – kazao je jedva čujno. – Verovatno sam stigao do kolibe pre nego što su Korizovi ljudi stigli u planine. Sada su tu. Kažem vam da osećam njihovo prisustvo...

– Indijanci nikada ne napadaju noću, to je protivno njihovim verovanjima – odvratio je Dok samo da bi ga smirio. – Oni čvrsto veruju da duša onoga ko pogine u mraku nikada neće stići u večna lovišta.

Ni ove reči nisu umirile Markama koji je i dalje buljio u tamu svaki čas očekujući napad. Put je nastavljao penjući se naviše i uvijajući se oko planine kao vreteno. Sada se ispod njih pružala dugačka dolina obavijena tamom. Kada su obišli i poslednji obronak, Holidej ugleda vatru.

– Stani, Markame – rekao je tiho.

Kopač zlata je zategao vođice, a njegov drhtavi pogled ostao je prikovan za jasan sjaj vatre u dolini.

– Koriz... – prošaputao je muklo.

– Izgleda da je tako – procedio je Dok obuhvatajući logor hladnokrvnim pogledom. Na brzinu je izbrojao blizu pedeset silueta koje su uvijene u ćebad sedele oko vatre. Pretpostavljao je da ih je bar nekolicina više znajući da su stražari sakriveni negde u tami.

– Dakle, ispred nas su, Markame. Moraćemo da obmotamo kopita naših konja u krpe i nečujno se provučemo.

– Ali... verovatno negde imaju stražare?

– To je sigurno.

– Onda će nas čuti...

– Neće, ako uradimo ono što sam rekao. Dakle, svaki će uzeti komad ćebeta koje se nalazi ispod sedla, iseći ga na četiri dela i zaviti kopita svom konju.

Uradili su to brzo i ćutke nastavili put. Posle nekoliko minuta našli su se tačno iznad logora, a Holidejev oštar pogled brzo je „locirao" trojicu stražara.

Holidej i Markam nastavili su da hodaju i prošavši pored logora izgubili se u noći. Pošto su stigli do zavoja, Dok se okrenuo da osmotri situaciju. Videvši da je sve mirno, okrenuo se prema Markamu.

– Nastavljamo istim tempom. Ali, još nećemo skidati krpe sa kopita.

Markam obrisa čelo orošeno znojem.

– To je verovatno glavna grupa, a moguće je da ima i drugih – kazao je.

Dok nije ništa odgovorio, samo je pojačao tempo.

Njegov zarobljenik ga je bez reči sledio.

Časovi su prolazili u tišini.

Nešto pre svitanja Holidej odluči da se zaustave i odmore. Uskoro je svanula zora donoseći sa sobom sunce skriveno iza koprene tankih oblaka. Dok je otpio nekoliko gutljaja iz čuturice posmatrajući kako jutarnja svetlost lagano osvaja okolinu.

Tačno pred njima nalazio se usamljeni planinski greben. Posle kraćeg odmora krenuli su prema njemu, baš u vreme kada se sunce počelo probijati kroz oblake. Put je postao šaren od igre senki i retkih zraka, a iznad njihovih glava počeo je da kruži lešinar.

Kada su izbili na vrh grebena povetarac je prestao i sve je ponovo postalo tiho.

* * *

Oko podne Holidej je ugledao četvoricu jahača. Sedeli su na golim leđima svojih konja i bili namazani ratničkim bojama.

Nastavio je da jaše motreći ih uglom oka. Put je zavijao preko kamenite padine isto kao i onaj na višem grebenu kojim su se, u koloni po jedan, kretali Šošoni.

– Holideje... tamo na grebenu... – zamucao je Markam. – Prate nas.

– Znam, video sam ih već odavno – odvratio je Dok mirno. – Samo nastavi da jašeš kao da ništa nije bilo.

– Da nastavim da jašem? Sto mu gromova, kako možemo...

– Samo nastavi! – naredio je Dok hladno.

– Ali oni su iznad nas i mogu da napadnu svakog časa!

Holidej se osmehnu.

– Šta si se uplašio? Kao da ranije nikada nisi video Indijance? To je samo mala izviđačka grupa. Možda nas neće ni dirati, ali ako nešto pokušaju moramo biti spremni da ih dočekamo. Mislim da ćemo ubrzo saznati šta će biti od svega.

Put je pravio krivinu i udaljavao se od grebena, a onda oštro zavijao na zapad oko jedne manje grupe stena. Ako jahači budu nastavili istom brzinom moglo se desiti da se sretnu u podnožju grebena.

Dok i Markam su obišli stene i lagano, naoko spokojno, se uputili prema stepenastim naslagama. Indijanci su već silazili niz greben i u podnevnoj tišini Dok je čuo njihov razgovor.

– Samo napred, Markame – kazao je tiho. – I potrudi se da se ne zaustavljaš...

– Šta to vredi? Na meti smo im!

– Zar ne shvataš da se sad dvoume kako da postupe? Ne osvrći se i samo jaši dalje.

Već su naišli na krečnjačku podlogu. Iako mu se činilo da na leđima oseća pogled njihovih užarenih očiju, Dok je bio savršeno miran. Brinuo ga je više Markam koji je tiho cvilio i ponašao se kao uplašeno derište.

A onda je eksplodirao.

Uz zaglušujući krik, zario je mamuze u slabine svoga konja koji je poskočio i kao vetar jurnuo napred. Taj trenutak Markamove panike pomogao je Indijancima da se odluče. Najmlađi ratnik je podigao ruku, nanišanio konjanika u bekstvu i grmljavina puške potresla je podnevni mir.

Tane je pogodilo konja u vrat. Uplašena životinja se visoko propela i zbacila jahača na tvrdu stenu.

Holidej se okrenuo baš u trenutku kada su četvorica konjanika sa padine sišli na plato. Hitro je izvadio revolver, naslonio cev na podlakticu leve ruke i nanišanio najbližeg jahača.

Teško tane je zbacilo jahača sa golih konjskih leđa. Pogođeni je uz tup udar pao na tlo i ostao da leži u lokvi tamnocrvene krvi. Dok je skočio sa konja na zemlju dok su preostala trojica nastavila juriš urlajući ratne pokliče.

Mig je lagano otkasao napred, a on se pridružio kopaču zlata sakrivenom iza jedne niske stene.

– Holideje... pištolj... – zavapio je Markam.

Posle kraćeg dvoumljenja, Dok izvuče njegov revolver iz pojasa.

– Ovo ti je samo za odbranu, razumeš li? Ako pokušaš bilo šta drugo, ubiću te kao psa! Jasno?

– Jeste... jasno je – odvrati ovaj dohvativši revolver oznojenim rukama.

U međuvremenu je jedan Šošon skrenuo konja i odvojio se od ostalih nastojeći da im zađe za leđa. Okrenuvši se prema njemu, Dok podiže revolver. Puške Indijanaca su grmnule

i tanad su odbila komade stene samo desetak santimetara daleko od Markamovog lica. On brzo saže glavu u isto vreme kada i dvojica napadača potražiše zaklon.

Za to vreme, onaj treći Indijanac prišao je nešto bliže. Dok je to predvideo i čekao ga sa uperenim revolverom. Tek što je čvršće stegao „kolt" ugledao je mladog ratnika kako se baca sa najbliže stene. Spreman da pritisne oroz, zastao je za sekund. U tom momentu začuo se pucanj iz Markamovog revolvera i na grudima Indijanca se pojavila crvena mrlja.

Znajući da to nije kraj, Holidej je nastavio da vreba. Očekivao je sledeći napad i bio potpuno spreman. Posle nekoliko minuta jedan od dva preostala ratnika jurnuo je prema njima urlajući i pucajući u trku.

Dok je znao da ne sme da čeka – povukao je oroz brzinom munje i napadačevo lice je već sledećeg trena bilo obliveno krvlju.

Kad je poslednji Indijanac skočio i potrčao ka svom konju, Holidej je pažljivo nanišanio, svestan da ne sme pogrešiti ako ne želi da im begunac natovari na vrat glavnu grupu ratnika. Revolver je grmnuo i tane se zarilo u Indijančeva leđa.

Dok se okrenuo i video kako njegov zarobljenik premešta revolver iz ruke u ruku i sumnjivo se meškolji.

– Čini mi se da je vreme da ga uzmem natrag, Markame – kazao je pružajući ruku.

Kopač zlata je još malo oklevao, a onda uzdahnuo i teška srca mu pružio revolver.

– Indijanci su ti ustrelili konja – prenuo ga je Holidejev glas. – Hvatanje i traženje drugog oduzelo bi nam suviše vremena. Zato ćemo obojica jahati mog konja. Slažeš se?

Ćutke je klimnuo glavom i lagano se podigao.

* * *

Nešto pre ponoći Dok i Markam ujahali su u svetiljkama obasjanu glavnu ulicu Dejtona. Opterećen dvostrukim teretom, Mig je išao sporim, umornim korakom. Od izlaska sunca i zakazanog izvršenja kazne delilo ih je nekoliko časova. Stigli su na vreme da spasu život nevinog čoveka.

Lagano je poterao konja preko trga. Iz saluna su dopirali galama i smeh, a privezište ispred trema bilo je puno konja. Oni se nisu zaustavili tu već su produžili do šerifove kancelarije u kojoj je još uvek gorelo svetlo.

Kada je Markam skliznuo sa konja, Dok reče.

– Još jednom te upozoravam da ništa ne pokušavaš. Tvoje je da kažeš istinu, inače ću te ubiti na mestu. Jesi li me razumeo?

Kopač zlata klimnu glavom. Bio je umoran, uplašen, a od pada na stene celo telo ga je strahovito bolelo. Samo je klimnuo glavom i pošao prema ulaznim vratima znajući da Holidejeve reči nisu prazna pretnja.

Začuvši zvuk vrata koja se otvaraju i ugledavši na njima Markama i Holideja, šerif skoči sa stolice lica ukočenog od zaprepašćenja. U prvom trenutku mu se učinilo da sanja, ali ga je Holidejev ledeni glas vratio u stvarnost.

– Dobro veče, šerife – oslovio ga je Džordžijanac kratko.

– Ko... šta... otkuda vi ovde, Holideje? I kako tako upadate u kancelariju?

– Preskočio sam formalnosti, jer je stvar hitna, Dauni – obrecnuo se Dok i gurnuo Markama pred sto. – Poznajete li ovog čoveka?

Šerif je drhtavim rukama uzeo cigaru i povukao dim. Tako je mogao malo da se pribere i koliko – toliko sačeka sa odgovorom. Pažljivo je osmotrio Markamovo lice zapazivši da kopač zlata ima veliku oteklinu na obrazu i oku.

– Da li te je Holidej zlostavljao, čoveče? – upitao je.

Zavladala je neprijatna tišina.

Markam je znao da je nastupio trenutak kada je mogao sve da porekne, mogao je da kaže šerifu da ga je Holidej tukao i naterao ga da da lažnu izjavu. Još jednom je ispod oka odmerio čoveka u crnom i u njegovim ledenim sivoplavim očima pročitao je jasnu i nedvosmislenu smrtnu presudu. Znao je da će on učiniti tačno ono što je kazao – ubiće ga ako ne kaže istinu.

– Reci Dauniju koliko ti je Lankaster platio da lažeš – dobacio je Dok shvativši da se kopač zlata koleba.

– Pet stotina dolara – odvratio je Markam tiho.

Šerifu je zastao dah.

– Da li si svestan šta govoriš?

– Pokaži šerifu novac – nije odustajao Holidej.

Smotuljak izgužvanih novčanica za tren se našao na stolu.

– Da li si uopšte bio na putu i video kako Klif Morton krade stoku sa ranča „Lankaster"? – ispitivao je Holidej dalje.

– Nisam, nikada – priznao je Markam.

Zaprepašćenom Dauniju ispala je cigareta na pod. Nije je podigao, već je drhtavom rukom uzeo zgužvane novčanice.

– Ako proverite Lankasterov bankovni račun verovatno ćete utvrditi da je u vreme suđenja ili koji dan radije podigao sa njega pet stotina dolara.

– Pa ti si lagao pod zakletvom! Znaš li da je to krivokletstvo, pobogu? – progunđao je Dauni ljutito. – Mogao sam da obesim nevinog čoveka!

Markam je ćutke zurio u novac.

– Mislim da mu je mesto u ćeliji, šerife – kazao je Dok hladno.

Dauni glasno uzdahnu.

– Pošto su mi predočeni novi dokazi, moraću da odložim sutrašnje vešanje. U stvari, moraću da obezbedim novo suđenje.

– To je u redu, šerife. Međutim, mislim da možete pustiti Mortona, a ovoga ovde smestiti iza rešetaka.

Čovek sa zvezdom se namršti.

– Spreman sam da se složim sa novim suđenjem i to bi za sada bilo sve... – promucao je.

– Još uvek se bojite Lankastera?

Dauni nije odgovorio, već je prišao kopaču zlata i pogledao ga pravo u oči.

– Robe Markame, uhapšen si – saopštio je zvaničnim glasom, a zatim uzeo alku sa ključevima. – Ćelije su na ovoj strani – dodao je i pokazao Markamu kuda da krene.

– Mislim da je ovo zgodna prilika da porazgovaram sa Klifom – dobacio je Holidej.

– Naravno – složio se Dauni i poterao uhapšenika prema vratima koja su vodila u dugačak hodnik iz kojeg se išlo pravo u ćelije. Mladi Morton se nalazio u drugoj ćeliji i ugledavši Holideja, skočio je sa ležaja i pritrčao rešetkama.

– Dok – uspeo je da izusti. – Drago mi je što vas vidim!

– Mladiću, noćas možeš mirno da spavaš – kazao je Holidej brzo. – Sutra u zoru neće biti vešanja.Ovaj čovek je maločas priznao da je na sudu dao lažnu izjavu. Prema tome, protiv tebe nema dokaza, što je najvažnije. Na novom suđenju, ako ga uopšte bude, sigurno ćeš biti oslobođen.

– Hvala bogu! – promucao je mladić i Dok u polumraku vide kako mu se lice ozarilo srećnim osmehom.

Brava na ćeliji broj jedan je škljocnula i Markam je ušao unutra.

Dauni je zaključao vrata za njim.

– Uzgred rečeno, Holideje – dobacio je – ako želite, možete i celu noć razgovarati sa Mortonom.

– Biće dovoljno samo nekoliko minuta.

Još dok je govorio, Dok je osetio pritisak okrugle revolverske cevi na leđima. Šerifov „kolt" pritiskao ga je svom snagom, dok mu se prst verovatno nalazio na okidaču.

– Rekao sam „celu noć", jer ćete i vi ovde provesti noć, Holideje.

– Šta to, đođavola, znači?

Dauni se isceri.

– Raduje me što ste se vratili u grad, Holideje. Kao što vidite, ja vas hapsim.

– A pod kojom optužbom, šerife?

– Ubistvo – odvratio je ovaj kratko, otvarajući vrata sledeće ćelije.

– Pretpostavljam da se sećate Raskina na koga ste pucali? E, pa on je prošle noći umro.

– Dobro znate da sam pucao u samoodbrani. Postoji svedok.

– Postoje dva svedoka koja kažu da ste vi pucali prvi!

– Dvojica lupeža sa „Lankastera"?

– To ćete saznati na sudu – odbrusio je Dauni slegnuvši ramenima. – Ja samo vršim svoju dužnost, mister. Jedan čovek je mrtav i dvojica kažu da ste ga vi ubili – dodao je šerif, pružio ruku i izvadio niklovane revolvere iz futrole na Dokovom bedru. – Da, da, zaista mi je drago što ste se vratili. Hajdemo!

– Želim nešto da vam kažem, Dauni.

– Slušam.

– U početku sam verovao ono što sam o vama čuo i što su mi drugi kazali. Ali sada mi je jasno da je stvarnost još gora. Vi ste najobičnija bedna kukavica koja se prodaje za sitne pare! Niste dostojni da nosite tu zvezdu ni trenutka više!

Dauni proguta knedlu i ljutito ugura Doka u ćeliju.

Kada se vratio u kancelariju, zvuk Holidejevih reči još uvek mu je odzvanjao u ušima.

* * *

Doli Džejkobs je stajala pored prozora dok se Klarens Kros oblačio u senci širokog baldahina oslonjenog na četiri fino izrezbarena stuba. Novčanica od deset dolara, nadoknada kauboja sa ranča „Lankaster" za pola časa provedenih sa njom u sobi na spratu saluna „Prerijski vuk", ležala je na krevetu. Punih trideset minuta bila je podvrgnuta mučnom trpljenju Klarensovog, viskijem ispunjenog daha i milovanjem njegovih grubih, od strasti oznojenih ruku. Uprkos neprijatnosti koju je doživela, salunska zabavljačica više nije razmišljala o tome.

Umesto toga, kao i mnogi drugi građani Dejtona, i ona je stajala pored prozora i preko gradskih krovova posmatrala desetak ili više vatri koje su svetlele u noći.

Doli je znala kakve su to vatre kao što je znao i svako u Dejtonu. Bili su to razbuktali i zadimljeni ostaci naseljeničkih domova koje je u toku noći proždirao plamen paklene mržnje. Bio je to pravi smak sveta za one čiji su snovi i nade u bolju budućnost nestale u razbuktalom paklu požara. Samo nekoliko minuta pre toga, dok ju je strasno grlio, Klarens joj je otkrio da je Lankaster izabrao ovu noć za konačno dovršenje svoga plana o uništenju naseljenika. Oni su te noći trebali da nestanu iz doline, da budu uništeni i prognani.

– Samo da ti kažem da ja nisam među onima koji su izabrani da to sprovedu u delo – rekao je kauboj stežući je u zagrljaj. – Mister Lankaster za takvu vrstu posla plaća specijalno određene ljude. Za ovu priliku je angažovao i dvojicu novih: jedan je Hanter, a drugi jedan veoma opasan tip. Izgleda kao pravi plaćeni ubica i ne bih voleo da mu se nađem na putu.

Doli ga je tek delimično pratila, a onda pogledala kroz prozor začuvši škripavo kotrljanje točkova teških kola. Prišla je tik uz okno i na sedištu ugledala ženu čije je zagaravljeno lice nosilo pečat zaprepašćenja i praznine. Komadi nameštaja virili su iz na brzinu i bez reda natovarenih kola i davali utisak da je sve poneto u najvećoj žurbi.

Zakopčavajući košulju, Klarens Kros je prišao i stao pored nje.

– Izgleda da se jedan od tih seljačina seli – dobacio je.

– To je samo žena... bez svog muža – primetila je Doli.

– Moguće – rekao je Kros sležući ramenima. – Pre će biti da njen muž više nije među živima. Znaš, od drugara sam čuo da će ove noći biti nekoliko vešanja.

Doli je još jednom odmerila očajnu ženu i u želucu osetila nepodnošljivu mučninu.

– Uzgred budi rečeno, mislim da će ujutru biti još jedno vešanje, ali u gradu – dodao je Kros.

– Misliš na Mortona?

– Da – odvratio je kauboj i ponovo joj obgrlio ramena. – A kako mi se čini, to neće biti jedino. Uskoro treba da se odigra još jedno. Čuo sam od Džordža Vudvorda da je uhapšen Dok Holidej i ako se ne varam.

– Holidej! – iznenadila se Doli. – Zbog čega?

– Zbog ubistava Larija Raskina... – promrmljao je Kros ljubeći joj ramena.

– Ali... ja sam izjavila šerifu Dauniju...

– Da, znam, izjavila si da je pucao u samoodbrani – prisetio se Kros. – Slušaj, medena, da sam na tvom mestu ja bih tu izjavu zaboravio. To će za tebe biti mnogo bolje, veruj mi.

Lukava Doli je shvatila da ne treba da mu se suprotstavlja ako želi još nešto da sazna.

– Dobro, kako ti kažeš... – rekla je tobože pomirljivo. – Zaboraviću da sam uopšte nešto i videla, ako misliš da je to bolje za mene.

On je okrenuo prema sebi i strasno je poljubio. Istrpela je taj poljubac i rekla mu, trudeći se da zvuči što toplije.

– Klarense, dragi, vreme je.

– Već! Tako brzo!

– Pa videćemo se sledeće nedelje.

– U redu, medena – odvratio je kauboj i bez reči se uputio ka izlazu.

Kada su se vrata zatvorila, Doli je glasno odahnula. Dok Holidej uhapšen i još optužen za ubistvo za koje se zna da je bila čista samoodbrana! Nameštaljka, podmukla i zverska nameštaljka! Naravno, bilo joj je jasno da je sve delo Boba Lankastera. Njemu je išlo u prilog da uništi Doka koji se jedini usudio da stane na stranu nedužnih doseljenika i oštro mu se suprotstavi.

Dok Holidej je bio jedini čovek koga je stvarno volela, bio je njena stara i neprežaljena ljubav. Volela ga je i sada, iako joj je diskretno stavio do znanja da neka ponovna veza između njih dvoje ne može doći u obzir. Ništa nije moglo da izmeni to osećanje, bez obzira na drugačiju stvarnost.

Šta sada da radi? Da insistira na svojoj izjavi i pokuša tako da odbrani Doka? Ne, to ne bi imalo uspeha, jer je znala da bi Lankaster našao dovoljno lažnih svedoka koji bi opovrgli svaku njenu reč. I kome bi porota poverovala: takozvanim „uglednim" građanima ili jednoj salunskoj zabavljačici?

Odgovor je bio jasan i Doli se strese od neke tihe jeze. Sada je dobro znala šta mora da uradi. Ona je bila jedina osoba u Dejtonu kojoj bi tako nešto pošlo za rukom.

Prišla je čiviluku i zgrabila ogrtač. Lagano je izašla u hodnik, umotala se od glave do pete i sišla u salun koji je bio pun gostiju. Brzo se probila do izlaza ne gledajući ni na jednu stranu i za tili čas se našla na ulici.

Krenula je preko trga i ugledavši grupu koja je jahala prema salunu, brzo se povukla u najbližu senku. Prepoznala je Kingslija, a zatim i Tenisona, nadzornika na ranču „Lanka-

ster". Pored njih su jahala još dvojica koje nikada nije videla, ali je mogla da pretpostavi ko su i zbog čega su u njihovom društvu.

Grupa se zaustavila kod privezišta za konje ispred salunskog trema.

– Mislim da smo večeras pošteno zaradili piće – dobacio je Tenison sklznuvši iz sedla.

– Gde je Lankaster? – zapitao je nepoznati.

– Mister Lankaster će uskoro stići – odvratio je Kingsli. – Rekao je da ćemo se svi ovde sastati da malo proslavimo.

– I da nam isplati ono što smo zaradili – odvratio je isti.

Svi su sjahali i trupkajući čizmama po drvenom tremu ušli u salun.

Doli je izašla iz senke, prešla preko trga i žurnim korakom nastavila prema šerifovoj stanici. Zadovoljno je odahnula kada je videla da u kancelariji gori svetlo.

Stigavši do vrata energično je pokucala.

– Ko je?

– Doli – odazvala se glasno. – Doli Džejkobs.

Začula je jasne korake, a zatim okretanje ključa u bravi. Trenutak kasnije, vrata su se širom otvorila.

– Uđi unutra – kazao je šerif sklanjajući se u stranu.

– Zdravo, Dauni – pozdravila ga je i stala pored peći.

– Zdravo, Doli. Nije li malo kasno za posete?

– Morala sam da te vidim.

Dauni nabra čelo, a onda se usiljeno osmehnu.

– Na neki način mi je drago što si došla, jer... U stvari, treba i službeno da porazgovaram sa tobom.

– Zar? O čemu se radi, Dauni? – upitala je umilnim glasom i namerno skinula ogrtač kako bi ostala u izazovnoj, duboko dekoltovanoj haljini.

– Palo mi je na um da si ti prisustvovala događaju kada je Holidej pucao na Larija Raskina.

– Tako je.

– Ti si... izgleda da si od ranije poznavala tog Holideja?

– Oh, Dauni, to naprosto nije istina – slagala je, toplo se osmehujući. – On je bio samo običan gost kao i svaki drugi. Bili smo napolju i razgovarali kada je došlo do pucnjave. Posle toga odvela sam ga u svoju sobu i mogu ti reći da je platio petostruko.

Dauni je izgleda progutao njeno objašnjenje.

– U redu je, Doli. Što se ovoga tiče, želim da zaboraviš to što si videla. Postoji i druga verzija događaja za koju je mister Lankaster, ti ga naravno znaš, mnogo više zainteresovan. Dakle, smatraj da tvoja izjava ne postoji, a ja ću zaboraviti da si uopšte nešto i videla. Važi?

Ona se osmehnu.

– Dauni, nisam došla ovamo da razgovaram o tom događaju niti o bilo čemu što se desilo te noći – kazala je napućivši usne. – Došla sam zbog nečeg što je po meni mnogo važnije.

– A šta je to, Doli?

Prišla mu je i nežno ga zagrlila.

– Znaš, Dauni, sita sam ovih prostih i prljavih ljudi, kauboja otužnog zadaha koji za deset dolara prljaju moje telo. Setila sam se da si mi pre izvesnog vremena ponudio nešto što bi mi omogućilo da napustim salun i ovaj ružan život koji sada vodim.

– Ta ponuda i dalje važi – prekinuo ju je Gart Dauni i strasno je poljubio. – Važi, Doli draga!

Ona se tobože iznenadila.

– Hoćeš da kažeš da bi me, i pored svega, još uvek uzeo za ženu?

– Naravno, Doli. Mislio sam da se nikada nećeš urazumiti... – progunđao je, a zatim joj prišao i privukao je u zagrljaj. Odmah je počeo strasno da je ljubi, zagnjurivši lice u njenu gustu plamenocrvenu kosu.

Ona je dozvolila ovakve nežnosti, jer je to bio jedini način da ostvari svoj plan. Dok ju je uzbuđeni Dauni ljubio i grlio, njene ruke su se polako, ali sigurno spuštale do opasača. Kada je pod prstima osetila dršku revolvera, hitro ju je izvukla iz futrole, lagano podigla, a onda svom snagom tresnula šerifa po potiljku. Ni ne shvatajući šta se dešava, Dauni se srušio na pod kao klada.

Videvši da je on u nesvesti, Doli je hitro priskočila i iz fioke pisaćeg stola izvadila svežanj ključeva. Odmah zatim se uputila prema odeljku da ćelijama. Brzo je otvorila vrata i zastala kako bi joj se oči privikle na polutamu.

Čuvši otvaranje vrata i ugledavši je na ulazu u hodnik, Holidej i Morton su odmah pritrčali rešetkama. U trećoj ćeliji spavao je Markam i glasno hrkao.

– Doli...

– Ja sam, Dok – kazala je stavljajući ključ u bravu njegove ćelije. – Udarila sam šerifa i onesvestila ga.

– Učinilo mi se da čujem da se napred nešto događa – odvratio je Dok i uz blag osmeh širom otvorio vrata. – Divna si, Doli! A sada da otvorimo i Mortonu.

Mladić je jedva čekao da izađe.

– Hvala vam, gospođo. Ovo je zaista strašno...

Ona uzdahnu i okrete se prema Doku.

– Noćas je u dolini pravi pakao. Bilo je paljevina, ubistava, naseljenici odlaze. Svi u Dejtonu mogli su da vide ogromne vatre...

– Lankasterovi ljudi? – zapita Holidej ledeno.

– Da – odvratila je klimnuvši glavom. – Maločas sam ih videla kada su dolazili. Sada su kod „Prerijskog vuka" gde čekaju Lankastera.

Holkidej stisnu pesnice.

– Do sada sam se ponašao kako zakon nalaže i to isto savetovao i sam i Klifu. Čak šta više, doveo sam ga da pred šerifom da istinitu izjavu. Međutim, to ništa nije vredelo. Lankaster se nije urazumio već je nastavio još strašnije zločine. Zato sam ubeđen da treba da uzmemo stvari u svoje ruke. Pošto su rančer i njegove ubice u salunu, nameravam da odem tamo i sve ih počistim!

– Ja sam sa vama – dobaci Klif kratko.

– U redu. Sada ćemo uzeti naše revolvere. Hajde, Klife!

– Dolazim, mister...

– Postoji li sporedni ulaz u salun? – upita Holidej devojku.

Doli slegnu ramenima.

– Moguće je popeti se uz oluk do moje sobe i kroz otvoren prozor ući unutra. Odatle se može izaći do unutrašnje galerije odakle se vidi ceo salun zajedno sa šankom.

– U redu. Zato ćeš se ti odmah vratiti i otvoriti prozor kako bi Klif neopaženo mogao da se popne.

– U redu – dobaci mladić klimnuvši glavom. – A šta ćete vi?

– Ući ću na glavni ulaz – odvratio je Dok, proveravajući da li su mu revolveri puni. – Ti ćeš se sakriti na galeriji i zapucati kada ti dam znak.

– A šta ćemo sa šerifom?

– Odvući ćemo ga do ćelije i tamo zaključati. Hajde, uhvati ga za noge!

Posle nekoliko minuta šerif je bio na sigurnom.

Holidej je poslednji zatvorio vrata i ostao u senci nastrešnice sve dok Klif i Doli nisu prešli trg i izgubili se u mraku. Još neko vreme je osmatrao pustu ulicu želeći da pruži mladiću dovoljno vremena kako bi uradio sve po planu.

Onda se lagano uputio prema salunu.

Noć je bila prohladna, ali puna zvezda i podsećala ga na noć njegovog prvog obračuna. I sada, kao i onda, prožimala ga je hladna jeza. Često se pitao da li je to strah i da li se, u stvari, on u takvim prilikama plaši za svoj život.

Nije se plašio niti je bio kukavica. Pre bi se moglo reći da je to bila jeza nervoze i napregnutog iščekivanja, jeza neizvesnosti pred susret oči u oči sa smrću koja je bila neumoljiva i uvek odnosila nekoga u svom opasnom zagrljaju. Dok joj je već mnogo puta gledao u oči i moglo bi se reći da su postali bliski prijatelji.

I sada je, stojeći u tami polusenke, slutio njeno prikradanje. Kao ni prvi put, tako ni sada nije znao po koga je došla. Onda, pre mnogo godina u El Pasu, imao je sreće. A sada? Kome je sada sudbina namenila spas?

Duboko je uzdahnuo i prešao preko ulice. Popeo se na trem i kratko zastao ispred leptir vrata kako bi bolje osmotrio situaciju u prostoriji.

Atmosfera je bila prilično vesela, a lokal gotovo pun. Odmah je ugledao Lankasterov sto za kojim su sedela šestorica, smejući se i uživajući u piću. Pogledao je malo bolje i video da pored Lankastera sede nadzornik Tenison sa jedne, a Vudvord i Kingsli sa druge strane. Još dvojica su sedeli leđima okrenuti ulazu tako da nije mogao da im vidi lica.

Lagano je gurnuo vrata i krenuo prema šanku. Nekoliko ljudi ga je iznenađeno odmerilo i odmah zatim uplašeno začutalo videvši da je izvukao „kolt" iz futrole.

Bob Lankaster je upravo stavio na sto još jednu čašu vina. Bio je dobro raspoložen pošto je razgovarao sa ljudima oko sebe i zadovoljno se smejao.

Holidej je uperio revolver prema stolu.

Jedna salunska zabavljačica je vrisnula, a delić sekunde kasnije revolver je grmnuo i kuršum je pogodio bocu koja se raspršila u stotinu sitnih komada.

U salunu je odjednom zavladala tišina.

Vrativši revolver u futrolu, Dok je lagano pošao napred. Gosti pred njim su uplašeno uzmicali ili su kao sleđeni ostajali na svojim sedištima.

Lankaster ga je posmatrao siv u licu. Komad razbijenog stakla napravio mu je malu posekotinu na desnom obrazu i tanak mlaz krivi slivao mu se niz vrat. Osim toga, bio je toliko zapanjen Holidejevom pojavom da je stajao kao skamenjen.

– Šta... šta vi, đođavola, ovde radite? – uspeo je da promuca. Samo pre nekoliko minuta došao mu je čovek i dostavio poruku od šerifa u kojoj se kaže da je Dok u zatvoru i da će biti optužen za ubistvo. – Kako...

– Tačno je, bio sam pod ključem – prekinuo ga je Dok ironično. – Kao što vidite, neki ljudi mogu da preskoče i tu prepreku. Dakle, evo me ovde – dodao je povisivši ton.

– Šta sada hoćete? – zapitao je Lankaster pošto se malo povratio od šoka.

– Pitanje je na svom mestu, Lankastere. Postavio ga je pravi čovek. Hoću pred svima da kažem da sam pritvoren, jer ste vi platili lažne svedoke, a ni šerif Dauni nije ništa bolji. Za malo dolara je pristao da prekrši svaki zakon.

U salunu se začulo komešanje.

– Zaveži, Holideje! – zarežao je Lankaster.

Dok se podrugljivo nasmeši.

– Vreme je da ovaj grad konačno sazna pravu istinu o tebi, Lankastere – rekao je oslovljavajući rančera sa „ti", baš kao što je i ovaj to malopre učinio. – Možda su ti građani verovali i smatrali te gazdom, ali sada treba da čuju istinu! Ljudi – nastavio je Dok glasnije – u ovom trenutku u zatvoru sedi čovek koji će posvedočiti da ga je Lankaster podmitio da lažno svedoči na sudu. Rančerov cilj je bio da izigra pravdu i udesi da nevin čovek bude obešen! Svi pogađate da je reč o Klifu Mortonu kome je Lankaster dobro smestio!

Žagor u prostoriji postajao je sve glasniji.

– Isti taj Bob Lankaster naredio je ubistva i paljevine koje su se noćas odigrale u dolini! Svi ste videli vatre koje još gore! Lankaster će vam verovatno reći da je očistio dolinu od lopova i kradljivaca stoke što je najobičnija laž. On sam je ubica i prestupnik, prevarant i nasilnik koji vašeg šerifa ima u džepu i zato...

– Mnogo pričaš, Holideje – prekinuo ga je rančer oštro. – Ipak ću ti predstaviti dvojicu momaka koji su od nedavno u mojoj službi. Verovatno si već čuo za Hantera? Pre nego što su našli tebe, ove seljačine iz doline pokušale su da ga angažuju da radi za njih. Na-

ravno, kao svaki pametan čovek on je odbio i našao pravog gazdu!

Čovek tamne kože i kratko ošišane kose lagano se okrenuo i kratko odmerio Holideja.

– Angažovao sam još nekog – nastavio je Lankaster trijumfalno.

I drugi čovek koji je do sada sedeo okrenut leđima za tren se osvrnuo, a onda lagano ustao. Mutan sjaj petrolejke iza njega obasjao mu je siluetu: bio je visok i mršav, obučen u crno. Na bedru je nosio revolver teškog kalibra pričvršćen za butinu, a na desnom obrazu imao je ružan i dugačak ožiljak.

– Ja sam Polard – progunđao je. – Gospodin Rod Polard za tebe, Holideje.

Dok je hladnim pogledom netremice fiksirao omraženo lice.

Dakle, zadatak koji je sebi odavno postavio konačno je priveden kraju. Trag koji je podsvesno pratio širom Divljeg zapada najzad ga je doveo do čoveka sa kojim je želeo da se pogleda oči u oči. Izgleda da mu je sudbina bila naklonjena i da je uslišila molbe Hejlenove udovice tako što je Roda Polarda dovela na ranč „Lankaster".

Dok je za trenutak pomislio na dobrog Džona Hejlena i mesto na kome je sahranjen.

– Baš tebe tražim, Polarde – rekao je meko, ali glasom otežalim pod teretom smrtne pretnje. – Već duže vremena želim da te sretnem.

– Znam – odvratio je Polard pribrano i ružan osmeh iskrivio mu je lice. On je bio iskusan revolveraš i sigurno mu nije bilo prvi put da se sreće sa ovako opasnim protivnikom. Taj je pripadao onoj vrsti plaćenika već otupelih od prizora smrti, tako da ga susret sa nekim koga je smatrao ravnim sebi nije naročito uzbudio. – Pre izvesnog vremena sam čuo da se neki izvikani revolveraš raspituje za mene. Malo sam se iznenadio kada sam čuo da je u pitanju Dok Holidej, jer sa tobom nisam imao nikakvih nerazjašnjenih računa. Mogao sam da sačekam i negde te potražim, ali nisam smatrao da je u pitanju nešto važno. Uostalom, ovaj svet je mali i znao sam da ćemo se negde sresti.

– Bio si u pravu, taj trenutak je došao – dobaci Holidej ledeno. – A znaš li zašto sam te tražio, Polarde?

– Ne, ali pretpostavljam da je nešto važno. Inače se slavni Holidej ne bi trudio, zar ne?

– Veoma važno. Ti si, ako se sećaš, usmrtio jednog čoveka koji ti nije bio dorastao. On se zvao Džon Hejlen i...

– Ah, onaj stari invalid! Spasao sam ga bede da još dugo vremena ćopa po ovom svetu! – cinično je rekao Polard.

– Bio mi je prijatelj – kazao je Dok kratko. – Ubio si ga na prevaru i zato ćeš imati posla sa mnom.

– Zar? Nameravaš da me ubiješ?

– Tako nekako...

– Dobro. Videćemo da li si tako brz kao što se priča.

– Onda nemoj da čekaš – odbrusi Dok ledeno. – Potegni!

Njegova ruka je bila nadomak drške revolvera, ali nije odmah potegao.

Iskusni revolveraš kao Holidej čekao je znak, onaj kratak blesak protivnikovog oka koji nagoveštava akciju i prethodi pokretu ruke. Taj znak je došao, ali ne pre nego što je Lankaster kriknuo.

– Pucajte! Ubijte psa!

Ruke su se pružile prema futrolama opasača i dograbile drške oružja. Prvo je grmnuo revolver sa balkona nakon čega je zavladala kratkotrajna i iznenađujuća tišina. Kuršum Klifa Mortona pogodio je Hantera u glavu i prosuo mu mozak. Sledeći je sredio Kingslija pogodivši ga u leđa tako da se kauboj sa „Lankastera" uz potmuo jauk srušio na pod. Za to vreme, Džordž Vudvord se šćućurio u ugao tresući se od straha i tiho ječeći. Lankaster i Tenison su ustuknuli bežeći od hitaca Mortonovog pištolja koji je nastavio da grmi.

Dokovo oružje izletelo je iz futrole kada i Polardovo. Obojica su gotovo istovremeno opalili, ali je Holidejev prst našao okidač delić sekunde ranije i njegov metak se zario pravo u srce čoveka sa ožiljkom. Polard je zakasnio, opalivši onda kada je već bio ponet udarcem kuršuma tako da je njegov metak samo okrznuo protivnika po ramenu. Polard se zaljuljao, pogledao u Doka staklastim očima ispunjenim nevericom i srušio se na Lankastera. Ni Holidej se nije zaustavljao. Ponet žestinom obračuna, u magnovenju je uperio pištolj na rančera i odmah zatim ugledao cev revolvera koja se podizala ka njemu. Pritisnuo je okidač dva puta, ali to je bilo tako brzo da su se oba pucnja slila i jedan.

Oba kuršuma pogodila su Boba Lankastera u grudi i na žutoj tkanini njegove košulje odmah su se razlile crvene mrlje.

– Ne pucajte! – zavapio je Tenison, u panici odbacujući revolver daleko od sebe. – Za ime boga, nemojte me ubiti!

Dok klimnu glavom.

– Čini mi se, Tenisone, da nečim treba da zaslužiš to što ćeš doživeti izlazak sunca. Pošto si bio nadzornik na Lankasterovom ranču, ubeđen sam da znaš sve o njegovim zločinima i da ćeš nam biti najbolji svedok. Biće sasvim drugačije ako se cela priča čuje od nekoga kao što si ti.

– Svakako... svakako... – drhtao je Tenison okupan znojem. – Sve... sve ću reći samo nemojte... nemojte me ubiti...

– Mister Holideje! – pozvao je Džordžijanca neki kauboj sa ulaznih vrata.

– Da?

– Napolju vas čeka jedna dama. Čini mi se da to jedna od vaših prijatelja.... iseljenika.

– To je sigurno Sindi – dobacio je Klif sa galerije.

Kada je Holidej izašao napolje, Doli se razočarano spustila na stolicu i nasula sebi čašu vina.

Čim je izašao na trem, Holidej je ugledao Sindi, raščupanu, garavog lica i u nagoreloj haljini. Lice joj je bilo umazano suzama, a u ruci je stezala pušku.

– Šta se dogodilo, Sindi?

– Spaljeni smo... sve je izgorelo... – kazala je, jedva izgovarajući reči. – Kada su otišli, uputila sam se ovamo da ubijem bar nekog i tako se osvetim, ali ovaj kauboj mi je rekao da ste vi to učinili pre mene.

– Klif i ja – ispravio ju je Dok.

* * *

Na uzvišenju obraslom retkim drvećem, Dok je zategao vođice i zastao. Još jednom je bacio pogled na izgorele ostatke Mortonove kuće i uzdahnuo. Širom doline bilo je takvih prizora, ali je, sva sreća, bilo i prizora gradnje i obnove. Tako je, kad je toga jutra došao da se pozdravi sa Mortonovima, došla Hefnerova udovica da pozajmi nešto alata.

To ga je obradovalo, jer je značilo da ljudi ostaju, još uvek puni nade, radosni što je svet nasilja prognan iz doline.

Da, ostajali su svi osim njega. On je morao da nastavi lutanje nepreglednim prostranstvima uzbudljivog Zapada. Ništa ga više nije vezivalo za ovo mesto.

Povukao je Migove vođice i pošao, mahnuvši Sindi i Klifu na odlasku. U devojčinom oku zablistala je suza dok je pogledom pratila čoveka koji im je toliko pomogao. Biće ona divna žena nekog farmera, pomislio je Dok, ne osvrnuvši se više.

Svratio je u Dejton da se pozdravi sa Doli. Dugovao joj je život, a bilo je pitanje da li će je ikad više videti.

– Odlaziš? – rekla je, a oči joj je zamračila senka sete. – Kuda?

– Ne znam ni sam. Znaš ti mene... Kuda me putevi sudbine odvedu.

Lagano se uputio ka planinskom prolazu kroz koji je i došao u Dejton, ispraćen Dolinim tužnim pogledom.

KRAJ

SVAKOG MESECA

KOMPLET: 40 SVESKI

MARKETPRINT

POTRAŽITE NAŠA REDOVNA IZDANJA

informacije na telefon:
021 443 400

ISSN 0353-0000
00520
9 770353 000002